

MOOD x ROMAAN x FILM x KÄSITÖÖ x KODUSISUSTUS x LASTENURK

Maaret

6

35
SENTI

JUUNI
1935

LEHEPUU

Naiste ja kooluole kunkili

Tartu Näitus

peetakse

30. aug. - 2. sept.

lõplikult väljaehitatud platsil

Ülesandmiste vastuvõtmine on alanud.

Näituse büroo asub Näituseplatsil, tel. 1-01
või tel. 26

Rutake ülesandmisega!

Eesti Põllumeeste Selts Tartus

Maaret

NAISTE JA KODUDE KUUKIRI

Pärisuvi on käes!

„Mis suvi see meil ka on? Tõeliselt kaunist ja kuuma ilma on ainult juulikuus paar kolm päeva — kui neilgi päevil ei saja vihma või ei lõõtsu põhjatuuled.“

Nii sõnas kord keegi sapine ja kibestunud härra.

See on muidugi liialdus. Nii narr meil siis ikkagi ei ole. Kuid kõik teame oma kogemust, et suuremaks kiituseks pole kah põhjust. Kaunis linnuilm. Kevadel võtab tükk aega hoogu, siis kinnitab kannal ainult mõneks põgusaks nädalaks ja juba tikubki manu — sügisekolletus.

Seda enam peame olema valvsad. Nagu 100 meetri jooksja pingutab stardis kõik meeled valvel, et lahtijooksul mitte kaotada ühtki millisekundit, nii peame ka meie oma suvetulekul jalamaid sukelduma loodusemail, et vältida ühegi kauni päeva kaotamist.

Ja veel tähtsam: peame kasutama kõiki võimalusi, et lühikest iluaega kuni viimse põhjani täheks ammutada. Lipsti! on see aeg niikuinii möödas ja oleks asendamatu kahju, kui sellestki armuajast mõni oksakene jääks kasutamata.

Muidugi — võimalusi mööda. Meil pole mõeldavat, et saaks keegi kõigiks suvipäevadeks enese viia päikese ja värskesse õhu kätte. Igapäevane töö ja leivamured seovad inimese oma kammitsasse ega saa linnukese moodi täies vabaduses siristada.

Kuid oldagu valvel nii palju, kui palju vähegi on võimalik.

Eriliseks õnnejaks on suvi lastele. Noor organism, mis pika talve kestel nii vähe saanud päikest ja õhkarastust, otse nõuab, et saaks tehtud

tasa talvised pimedad ja ummukeses ajad. Suvine päike lükkab nagu riivi ette kõigile võimalikele haigusile ja mida rohkem noor keha on enesesse ammutanud kuumade päevade jõudu ning väge, seda kindlamini lööb ta tagasi kõik pärastised tõverünnakud.

Seetõttu on iga perevanema ülim hool: kuid saaks mudilastele anda võimalikult suurel määral suviseid luste ning rõõme. Maal on see lihtne: plikad ja poisid mässavad nagunii mööda nurmi ning metsi. Kuid linnlasel on küsimus keerulisem. Tihti tuleb teha erilisi pingutusi, et saad oma pere linnatänavailt valla metsade vahele. Kuid need pingutused tasutakse mitmekordselt ega tohiks keegi tagasi põrgata ühegi raskuse ees, kui see on vähegi ületatav.

Meie lühike suvi on kõige pikem lastele. Neil pole veel leivamurede ahelaid, võivad vabalt ja kitsendamata olla seal, kus on parem olla. Ärgu siis keegi võtku neilt seda eesõigust,

nooruse kuldseid võimalusi.

Maale, nurmedele, vetele kõik plikad ja poisid! Kas lähen kuurorti või lähen kuhugi metsakolkasse? Niisugune on praeguste päevade põletavam küsimus.

Vastus:

Ükskõik kuhu. Igal pool on hea olla, igas paigas on oma erihüved ja rõõmud. Peaasi: linnast välja. Igaüks tehku oma südame- ja kehakalduvuste järele, valigu paik, mis talle kõige enam passib.

Päike, õhk, vesi — neid on igalpool.

Hüppame muudkui sisse!

Laps aias

Suvi

Laulupeorõõm,

**mis muutus vahepeal valuks
ja siis jälle uuesti rõõmuks**

1.

Kukuvere Miinel oli ilus lauluhääl ja päris ilus peigmees.

Sellepärust nad käisidki kahekesi laulukooris laulmas. Miine sellepärust, et laulis üle valla ja Peeter sellepärust, et oli Miine peigmees.

Suuremat lauluhäält Peetril ei olnud. Muidu hõiskas veel, aga lauluviisi ei pidanud kuidagi kinni. Ikka lipsas see eest ära, enne kui jõudis saba kinni hakata.

Aga natuke üminat ta siiski tegi ja koorijuht polnud niisugune mees, kes kõige väiksematki annust oleks ära põlanud. Kui inimesel on huvi laulda, laulgu. Mõni aeg uriseb niisama, aga pika-peale õpib noodid siiski kätte.

Peetril aga oli laulu vastu suur huvi. Mitte just sellepärust, et ta nii väga laulda oleks tahtnud. Ei, säärane kõõrutamine oli talle koguni pisut nagu vastu karva. Aga vaat et Miine — sellepärust.

Miine oli tore tüdruk. Rõõmu ja priskust täis. Niisugust pead silmas pidama, kui kergesti mõni lööb oma võlu peale. Ja laulukooris kõnnib iga-suguseid, mine sa neid tea uskuda? Parem on ise juures olla ja silm peal hoida.

Nii nad käisidki siis koos harjutamas. Tulid koos, läksid koos, ei sinna pääsenud vahele keegi.

2.

Siis tehti nii, et hakati seadma suurt laulupidu.

Ka Miine ja Peetri koorile löödi kõvem vuht sisse ja tuli käia lõõritamas tihedamini kui tavaliselt. Kus sa siis saadki, niisugune suur asi nõuab pingutamist. Ja Peeter pingutas suure rõõmuga: ega põle laita, kui saad ühe korra asemel paar korda nädalas kokku. Võib kinossegi minna, kvas-siputkas juua limonaadi ja kes teab veel misukest lõbu enesele lubada.

Ühel pühapäeval oli ärevust rohkem kui muidu. Linnast tuli üks noorsand, keda nimetati „eliloo-jaks“, koori katsuma. Et kuidas hääled on timmitud ja noodid seatud.

Oli laialakaline härra, prillid ninal, mansetid käes. Aga väga tige ei olnudki. „Laseme siis nüüd muudkui lahti,“ sõnas ja hakkas mõlema käega kõvasti vehkima.

Peeter kõbis teiste selja taha ja hoidis suu kinni. Mine sa atsakat tea, viimaks põrutab, et kes see seal niisugust võõrast jorinat joristab. Kuid selle eest laskis Miine kõik helid helisema ja ta sillerdav tiiskant kõlises üle toa ning üle õuegi.

„Laseb nagu grammofonist,“ mõtles Peeter ja lisis päris salakesi juure: „See minu Miine...“

Ainult üks salm oli läbi, aga „elilooja“ silmad jäid põksti Miine külge kinni. Ta naeratas mõelivatalt, noogutas peaga, vahel koguni tegi nii, nagu imestaks hullupööra ja kui laul lõppes, siis sõnas silmi keerutades:

„Teil, preili, on ju niisugune hääl, et vii kohe linna kontserti andma.“

Miine punastas, aga Peetri kulm vajus kortsu. „Mis pagana preili,“ ühmas ta endamisi, „ja põle siin kontserti ega kedagi.“

Harjutuse lõpul oli „elilooja“ krapsupealt Miine kõrval ja kus nüüd tuli juttu! Et ahah ja ohoh, kust te siukese hääle olete saanud! Miine keerutas naerda, ikka vilk ja vilks „elilooja“ silmades kinni.

Peetril kukkusid teravad noad südame alla. Aga mis sa ikka teed ja mida targemat ütled?

„Ma tulen varsti jälle tagasi, teie kooriga peab veel tööd tegema,“ kõneles lõpuks „elilooja“, kratsis jalga Miine ees ja äärepealt oleks koguni suudluse matsatanud tüdruku käeseljale.

„Niisugune heputis“, ütles Peeter koduteel.

„Mis sa nüüd? Väga kena mees ja ise on „elilooja“, vastas Miine.

3.

„Elilooja“ tuli teine kord ja tuli kolmaski kord. Aga neljandat korda tuli juba niisama, kooriharjutust ei olnudki. Istus Kukuvere tagatoas, sõi praetud mune ja muud kui keris juttu. Miine põsed õhetasid kui koidutaevas.

Säärane asi tegi Peetri rinna kitsaks.

„Ma ei taha, et sa enam sedasi,“ kõneles ta järgmisel päeval Miinele.

Miine kidistas naerda.

„Mis sul siis sellest?“ küsis ta ja lisas kohe juure: „Ja üleüldse pean sulle ütleva, et ma lähen sügisel konsistooriumi laulu õppima ja et sina nagu põle kellegi laulumees ja et elilooja kah on sedamoodi väga lahke, siis ma sulle nüüd enam ei tule.“

„Sa saadan,“ ütles Peeter ja pööras kähku üle välja kodu poole. Südame all aga peksis ja mässas hullusti, sest armuvalu on maailmas kõige suurem valu.

Nüüd Peeter enam laulmas ei käinud — hing ja meheuhkus ei kannatanud välja. Ka laulupeole ei läinud — kellel seda maailmajorinat on tarvis kuulda?

Kuid peale laulupidu oli Miine kui roosinupp Peetri juures. Õhetas ja säratas.

„Ma tulen sulle ikka küll,“ ütles ta ja hakkas nutma.

„Nonoh,“ ühmas Peeter.

„Jah, see elilooja on naisemees ja tahtis muidu niisama. Niisuke linnahelbutis. Ma võin ju konsistooriumi minna ka siis, kui sina oled. Eks või ju?“

„Muidugi võid noh,“ sõnas Peeter ja ta süda oli nii paksult rõõmu täis, et hakkas hõiskama. Küll ilma noodita, aga kellel siin lauluviisi vaja oli.

„Laulupidu on ikka üleüldse üks hea asi küll,“ hõisatas ta ja andis Miinele laksuva musu. Esimest korda elus.

Tegelikust elust kirja pannud

Juhan Pahlbärk.

ELAMUS MEREL

Kolmkümmend aastat tagasi teenisin oma onu kalalodjal. Meil oli selja taga rida halbu aegu. Ainustki kala ei läinud mõrda, mitte kala poegagi. Polnud midagi parata, tuli leppida. Valisime parimad kohad, omasime usaldusväärseima meeskonna, meie mõrrad olid kõige peenesilmalisemad, ei midagi, kõik asjata. Olime ahasutes. Kuid iga kord, kui pöördusime pahatu julistena ja väsinutena merelt tagasi, mängles minu tädi huultel salapärane naeratus. Märkasin seda kord täiesti juhuslikult. See kestis vaevu mõne sekundi, ja siis noogutas ta mõistvalt oma tütre Mariale. Ma jälgisin ja vaikisin, et mitte teenida onult kõrvakiilu.

Jällegi seisis meie laev ärasõiduvalmis. Noor Silvere ja mina lamasime dekil. See oli peale kesköö. Kolme tunni pärast pidi kapten ühes teiste madrustega jõudma pardale. Vee laksudes vastu laevakülgi kuulsin Silveret mõned korrad sosistavat oma jumaldatud Maria nime. Ise ma lugesin taevatähti. Üks, kaks, kolm, neli... Viienda tähe juures uinusin. Ärkasin ehmudes. Silvere oli mulle andnud tugeva müksu küljekontide vahele. Mu jumal, pois oigas ja ohkas kui haavatud loom. Küsimusele, mis nüüd, ta ümises vaid mõned sõnad: „Nemad, nemad olid.“ Parajasti, kui teda edasi küsitleda tahtsin, helises laeva kell. Silvere ruttas üles ja tormas kui hullumeelne minema laevalt, otse vastu kivitammi. Samal hetkel saabus minu onu ühes teiste madrustega. Silvere viskus maha ja karjus lakkamatult: „Ma ei suuda, ma ei suuda, ma ei sõida välja merele!“

Onu Toomas haaras tal kõrvust kinni: „Oled sa mul aga tore madrus! Teised rõõmustavad, kui võivad sõita merele, sina aga nutad!“ Silvere nuuksus: „Läheme merele, siis upume kõik.“ See oli juba liig vanale mere-mehele. Vasemale ja paremale jagas ta Silverele hoope näkku: „Argpiüks, usud sa tõesti, et võid meid pidada narrideks? Marss laevale!“ Kuna Silvere ei kuulnud

käsku, tiriti ta väevõimuga üles. Ükski madrustest ei raatsinud nüüd maha jääda kaptenist. Nii sai ta igauhelt tugeva hoobi näkku, et veri purskus suust ja ninast.

Minu onu see ei häirinud. Ta käsutas: „Arraun, mutillak (Edasi, poisid)!“ Kolmkümmend aeru kukkus vette, lõigates ühtlaselt laineid. Nii sõitsime pool tundi. Veripunasena tõusis päike lõpmatust veelagendikust. Seal langes Silvere onu jalge ette ja kogeles: „Kapten, tahan teile öelda kõik. Kuulake!“ Vastu Uranzandit laskis vanamees peatada. Värisedes pihtis Silvere: „Täna öösel dekil lamades silmasin äkki vee peal heledat valgust. Alul pidasin seda põlevaks laevaks, kuid ta tuli lähemale ja ma nägin, need olid kaks naist, kes hõljusid veepinnal. Nagu kuu läbi udu, helkisid nende riided ja kujud. Ehmusin surmani ja tegin seepärast nagu magaksin. Üks naistest lausus teisele: „Jäta jumalaga igavesti!“ — „Igavesti?“ — „Jah, selle laeva meeskonnast ei näe sa ühtki enam. Kahe tunni pärast lamavad nad kõik merepõhjas.“

„Kuid, emakene, merel pole ju praegu tormi.“ — „Küll sa näed: kui nad jõuavad Arrangantzi maaninani, viskub laevale kolm lainet. Üks piimalaine, teine pisaratelaine ja viimane verelaine. Kahe esimese eest suudavad nad endid päästa, kuid kolmas hävitab nad kõik.“

„Sinu viha on leppimatu, ema!“ — „See peab olema minu saatus. Seirasin neid kogu talve, ajades kõik kalad püügikohtadelt. Homme lõpeb minu võim nende üle, seepärast tahan mätta neid kõiki lainetesse.“

„Kas pole sul sugugi kaastunnet?“ — „Kaastunnet? Kellele?“ — „On ju pardal inimesi, kes meid üle kõige armastavad.“ — „Just neid vihkan ma kõige enam.“ — „Kui nad aga üldse merele ei sõida?“ — „Nad sõidavad, sõidavad hukatusse.“ — „Ja midagi ei suuda neid päästa?“

„Ainult siis, kui nad heidavad verelainesse harpuuni, surmavad nad minu, kuna enese vette peidan, et

laeva hukatusse tõugata.“ — „Oo, ema, kui nad seda teaksid!“ — „Ainult sina tead seda ja sa ei ütle neile. Nii on kogu meeskonna saatuse minu kätes.“ — Hää! mis seda oli kõnelenud, lendas salapäraselt sumiseses üle laevadeki. Äkki seisatus ta ja puhkes kurjasti naerma. Tahtsin teda haarata, kuid ta oli kadunud...“

Nii jutustas Silvere. Mõned võllaroad naersid, meie teised vaikisime mõtteis. Onu Toomas aga leidis õige sõna: „Arraun, mutillak!“ Jälle laskusid aerud vette ja lodi liugles edasi. Juba kattis värisev hommik-päike veepeegli. Täna ei suutnud ta meid vaimustada, paistes elutult ja tinaselt. Talumatu kuumus lasus ookeanil. Ei jahutanud meie nägusid karge tuulepuhang. Kurat võtaks, kui imelik oli siiski kõik! Äkki ei liikunud enam lodi, vaid rand. Puud ja põõsad lendasid meist mööda. Olime me kõik hullud? Ohku kerkisid salapärased pildid, kuid kahvatusid kohe: koledad kuulid, lõõmavad nooled, sädelevad konksud. Lõpuks nägime endi ees Arrangatzi maanina. Arusaamata kust tõusis paar meetrit eemal meie lodja ette lumivalge kungas. „Tähelepanu!“ hüüdis kapten ja vaatas puurivald Silverele. Hoides kinni onu käest, hüüdsin: „Piimalaine!“ Ta ei kuulnud mind, vaid korraldas kogu kõrist: „Arraun, mutillak!“ Võimsalt löid aerud vette, valge vaht pritsis üle meeste peade. Olime üle lainest.

Kuid juba enne kolmandat aerulööki tõusis teine laine. See sädeles selgelt kui kristall, kuni äkki viskus ta sülest kuum aur ja mähkis meid kõiki endasse. Arvasime olevat tulnud meie viimse tunni. Asusime palvetama. Laev ragises igast kandist. Kui olime võitnud laineharja, siis veel tugev tõuge ja välgkiirelt tormas laine Ondarbeltzi lahte. Seal murdus ta kirjeldamatu mähinaga taevani purskuvaiks pisaraiks. „Pisaratelaine“,

ümises Toomas, ja koputas igale mehele õlale: „Arraun, mutillak!“

Hingasime kõik kergendatult; varsti pidi Arrangantzi maanina jääma meie selja taha. Samal hetkel märkasime midagi hirmuäratavat: kogu taeva äär oli üle värvitud verega! Kohutav torm tüüris kaljukõrge vee-mäe otse meie poole. Veri! Veri! Veri! Meie polnud enam suutelised mõtlema. Siin seisis kaalul elu... Raskelt kostus üks hingetõmme kogu parvel, taktis löid aerud vastu määratsevat vett, kõiki valdas üks tahe: elada! Karjudes ulatas Toomas Silverele harpuuni: „Sihi keskpaika!“ Kaares heitis noormees terava tapariista lainesse. Järgnes vali valukarje, siis lahastus punane meri parve kiili ees kaheks, pritsides verist vahtu vastu Arrangantzi maanina.

Sel päeval kogus võrkudesse nii palju kalu, et me ei suutnud neid koju kanda. Sadamas ootasid meid tuttavad ja sõbrad. Nende hulgas puudusid minu tädi ja Maria. Nende järele küsides vastati meile vaid õlakehitusega. Ruttasime onu majja. Meile ei avatud. Murdsime maha ukсед ja Toomas jooksis otse kööki. Ei ühtki hinge. Ta hüüdis naisi nimepidi. Vastust ei tulnud. Lõpuks tõukas ta lahti magamistoa ukse. Seal lamas ta naine voodis ja veri jooksis üle põranda. Meid nähes pööras ta pea seina poole ning karjus õndselt: „Mõrvar!“ Ta suri hirmsa vandega huultel. Lahkusin majast, kuna mul oli raske vaadata pealt onu ahastust.

Siis kohtasin Silveret ristteel. Pärisin Maria järele. Ta sosistas tasa: „Ta on lahkunud täna öösel. Kuid ma ei suuda elada temata.“ See oli viimne kord, mil kohtasin Silveret. Ühes Mariaga jäid nad sellest päevast kadunuks. Võibolla läks Silvere otsima Mariat ja leidis ta merepõhjas.

Fritz Meingast.

Don Juan aegade vaheldusel

„Ah, üks igavene tondžuaan,“ tuleb meil nii kergesti üle huulte, kui tahame tähendada mõnd kergemeelset seelikukütti, kuid et sellel sõnal ja tema tähenduse seju-nemisel nii pikk iga seljataga on, sellele me ei mõtlegi...

Don Juan on romaani pinnal võrsunud legendaarne kuju, mis omale nime on saanud Hispaanias. Sõna Don tuleb ladinakeelsest algkujust dominus, s. o. isand. Hispaanias kirjutasid sellise tiitli oma nime ette esialgu ainult kuningad, printsid ja üldse kõrgem aadel, Itaalias — ainult paavst. Hiljem on see nimetus muutunud tavalisemaks, tähendades Hispaanias kõrgema haridusega inimest, Itaalias aga peamiselt igasuguseid vaimulikke. Eesti keeles oleks see sõna siis „härra“. Ja Juan on pärit samast tüvest, kust piibli Johannes, prantsuse Jean, inglise John, itaalia Giovanni, vene Ivan, eesti — Juhan. Nii siis kokku: härra Juhan!

Kas Don Juan ajaloolise isikuna kunagi tõeliselt olemas on olnud, selle kohta esitatakse ikka veel erinevaid arvamusi. Midagi pidi aga tõukejõuks olema, mille põhjal 1630. a. ilmus Hispaanias draama kellestki Don Juan de Tenorio pealkirja all „El burlador de Sevilla y convidado de piedra“ (pilkaja Sevillast ja kivist küllaline), mille autoriks peetakse Gabriel Tellez'i. Draama kangelaseks on pahatahtliku iseloomuvarjundiga kergemeelne noormees, kelle ainukeseks elusihiks on oma meeliste ihade rahuldamine. Ta on võrgutanud juba ühe Donna ja kaks noort neidu, kui teda tabab oma tütre juurest Sevilla komtuur, kes kutsub Tenorio kahevõitlusele, surres ise selle mõõga pistest. Tenoriot see ei heiduta, ta jätkab oma isekat elunautimist peamiselt võrgutamiste alal, kuid ei kohku ka tagasi teiste ülbuste eest. Nii korraldab ta ühel ööl õhtusöögi-joomingu, millest palub küllalisena osa võtma surnukspistetud Sevilla komtuuri hauasamba. Viimane võtab kutse vastu, ja kui öösel pidu täies hoos, asub äkki surnud komtuuri kuju Tenorio kallale ja viib ta otseteed põrgu.

Draama sai lühikese aja jooksul Hispaanias väga kuulsaks ja kuigi Don Juani kuju esitati siin pahatahtliku naistevõrgutajana, sai ta peagi väga populaarseks. Ei kestnud kuigi kaua, kui Don Juan hakkas juba välismaile tungima. Kõige enam küll Itaaliasse, kus tema

agaraimaiks edasiistutajaiks osutusid itaallased Cicognini ja Giliberto. Viimased tegid 1650.—52. a. avaldatud teostega, eeskätt draama koomilist külge rõhutades, lühikese ajajooksul Don Juani Itaalias sama populaarseks, nagu ta seda oli Hispaanias. Siit siirdus Don Juan itaalia rändavate näitetruppide vahetalitusel Prantsusmaale, kusjuures vahepeal vaesest Juanist oli saanud Pierre (Peeter)! Ent riie ei riku meest ja surematu prantsuse koomik Molière leidis aine sedavõrt huvitava olevat, et ta selle uuesti Juani nime all lavale tõi. Kuid ka tema viis läbi omad muudatused: endise proosateksti asemele astusid nüüd värsid ja kõige üliloomuliku asemele — võimalikult koomiline tõelisus. Põhiiseloorm oli jäänud aga muutumatuks: ikka esines seesama pahatahtlik naistevõrgutaja ning jäigi esinema, kuni alles 19. sajandil inglane Lord Byron tõi sisse uue suure ümbervalamise.

Lord Byroniga algaks nagu uus ajajärk Don Juani pikas „elukäigus“. Käsiteldav Don Juan on endiselt jäetud nooreks naistevõrgutajaks, kuid oma iseloomult on ta tehtud heatahtlikuks, hingeliselt harituks, peenemaitseiseks, igaveseks ülistajaks ja igatsejaks naise ideaalse ilu järele. See Don Juan on endise häbemata kõigegaleppija asemel igavene otsija, saavutamatu kõrguste poole püüdja ja seega — kurb, elust pettunud pessimist. Nagu Lord Byron isegi: noor, ilus, haritud, rikas, kuid — õnetu. Sest 14-aastasena kogeb ta esimest pettumust armastuses oma täditütre vastu, 16-a. ühe oma kaugema sugulase vastu ja kui ta lõpuks lühikese õnnetu abielu järele on sunnitud naisest lahutama selle süüdistusel, nagu oleks Byron iseenese õega pidanud abielulisi ühendusi, siis liitub siia juure veel jäädav maapagu, mida saadavad paremate sõprade uppumised, enesetapmised, surm tiiskusse ja muud sellelaadised nähted. Pole ime siis, et Byron, nagu ta Don Juangi, on kahekümneviie-aastaselt kõhn äärmuseni, tumedad lokid langedes korralt alabasterkahvatule näole, millest vaatavades hingestatud silmad sarnastena päikesele, nagu leiab Coleridge. Byronit samastati Vatikani jumalaga — Belvedere Apolloga, nii ilus pidi ta olema. Ja niisama ilusat donjuanlikku luulet külvab ta oma ümber, mille traagiliselt ilusasse ja romantiliselt ilmavalulisse võrku jäid kinni sel-

Käitumisest

Nii äri- kui eraelus mängib hea käitumine suurt osa. Mitte igal pole võimalik olnud nooruses seltskondlikke kombeid õppida. Kuid seda võib ja peab koguni hiljem järele tegema. Seltskondlikud reeglid on abinõud igale, kes tahab saavutada kindlat ja head esinemist. Sellepärast tahame alljärgnevalt käsitleda mõnd igapäevast, kuid siiski küllalt tähtsat küsimust.

Kas pean end esitlema?

Üldiselt tutvustatakse liig palju. Sõidul rongis ei esitleta end põhimõtteliselt, ka mitte siis, kui vestlus ulatub kaugemale tavalisest reisuvestlusest. Samuti pole vaja esitleda end hotellis ega pansionis. Seal istutakse juhutatud kohale ja alustatakse söömisega. Kui sealjuures mõni härra end tutvustab, siis noogutatakse sõbralikult ja ulatatakse käsi. Daamid end tavaliselt ei esitle.

Kas ulatan esitlemisel käe?

Käeandmine on lihtsaim vorm üksteise tundmaõppimisel. Kui olete kord ulatanud inimesele käe, siis on saavutatud kontakt ja vestlus edeneb hoopis vabamalt. Sellepärast on hea ulatada esitlemisel üksteisele kätt. Käe ulatab esimesena vanem. Daami ja härra esitlemisel ei ulata härra esimesena kätt.

Kuidas esitleb majaproua?

Majaproua tutvustab külalistele juurdetulnut seis-tes. Nooremad daamid tõusevad vanema daami puhul üles, vanemad daamid jäävad istuma.

Millal tõusta, millal mitte?

Kui esitlemine sünnib vanemale daamile või samavausele, siis tuleb üles tõusta. Ka tuleb tõusta esitlemisel vanemale herrale. Istuma võib jääda, kui tutvustatakse noori härrasid, neile lihtsalt kätt ulatades. Pooleldi istmelt tõusmine jätab alati kohmetu mulje. Embkumb, kas tõustakse täiesti, või jäädakse noore daamina istuma. Vahepealset ei ole. Kaht daami üksteisele tutvustades peab ise samuti tõusma, kuna esitlemine on teatud määral väike seltskondlik tseremoonia. On aga tarvis esitleda kaht noorherrat, siis tehakse seda lühikese käeviipega. Tavaliselt esitlevad end härrad üksteisele ise ja vabastavad sellega daami. Muide, daamid kui ka härrad esitlevad end ilma tiitlita. Öeldakse nimi ja see on kõik. Sellevastu võib abielus daam öelda oma nime ette „proua“.

Millal koputada?

Pansionis olles, kus ühine söögisaal, ei koputata sööma minnes uksele. Ka ei koputata, kui külastate mõnd tuttavat ja see viib teid oma ema juure, ise enne ust avades. Seal tuleb lihtsalt sisse astuda. Noore daa-

mina kusagil külas olles majaperenaise magamistuppa minnes peab enne koputama. Tahetakse aga minna söög-
gituppa, siis ei tehta seda.

Kas võib külaskäigul tuttavaks saadud inimesi kohe paluda ka end külastada?

Sageli tutvutakse külaskäigul inimestega, kes on sümptaatsed esimesest pilgust ja kellega meeleldi taht-
takse läbi käia. Kui sümptaatia on vastastikune, siis võib külalisi paluda külla. Seda tuleb teha majaperenaise kuuldes, veel parem, kui me teatame talle seda.

Soovitav on esimese külaskäigu puhul, mida uued tutvavad teevad, kutsuda ka need tuttavad, kelle juures esmakordselt üksteist kohati. Võimalikult mitte ainult esimesel korral, vaid ka järgnevail. Oleks inetu ja täna-
matu tuttavate juures tundma õpitud külalisi viimaste teadmata oma ringi tõmmata. Parem on juba sellest loo-
buda, kui näeme, et see meie tuttavatele ei meeldi.

Mispärast valmistavad lilled sageli peamurdmist?

Olgu juba ette öeldud, et isiklikult antakse üle ainult lillekimpe, kuna lillekorve saadetakse. Kuna võet-
takse lilli kaasa? Pärastlõuna teeks, ka pärastlõuna koh-
vile. Suuremate ja vähemate õhtusöökidete puhul ei võeta lilli ega üldse mingeid tähelpanuavaldusi ühes. Sest mis juhtuks, kui iga külaline tooks lilli? Majaperenaine saaks vaid lillevaase otsida. Tahetakse aga siiski väga tähelepanelik olla, siis võib lilli saata enne isiklikku kü-
lastust või pärast pidu. Majaperenaisel on tollal enam aega selle üle rõõmustuda, kuna viimane ongi ju sõbra-
liku lillesaadetise otstarb. Lilli isiklikult viies tuleb ula-
tada need ustavavale teenijale, et see nad vette viiks. Kui aga ukse avab majaperenaine, siis eemaldada esikus lillede ümbert paber ja ulatada lilled majaperenaisele. Kunagi ei tohi lilli viia paberiga tuppa. Lillede kaasa-
toomine või saatmine pole sugugi ainult härrade ees-
õigus. Samahästi võib daam kinkida sõbralikule külla-
kutsujale lilli. Lillede valikul peaks teadma majaproua lemmiklilli ning mitte ostma valimatult. Kui härrad on küllakutsujad, siis kahjuks peavad nad loobuma lillede saamisest daamidelt.

Kuidas käitun ma kaastundekülaskäigu puhul?

Leina juhustel on külaskäigud tavaliselt soovima-
tud. Siiski heade sõpradena ei saa loobuda külaskäigust, ka mitte siis, kui kardetakse, et vastu ei võeta. Mõni-
kord on aga selline külaskäik leinajale lohutuseks. See-
sugustel kordadel peab kandma tumedat, tagasihoidlikku riietust. Könelus olgu hästi valitud, oodata, kuna omak-
sed ise kõnelevad kadunud. Külaskäik olgu lühike, kuid mitte liig lühike. Loobuda suitsetamisest, samuti kõne-
lusest teatri või mõne väljasõidu üle. Ka ei tohi vaban-
dada äraminekut sellega, et oodatakse kuhugi seltskonda. Niisugustel kordadel on vaja suurimat taktitunnet.

lised maailmakuulsused nagu Victor Hugo, Lamartine, Alfred de Musset, Flaubert, Heine, Lenau, Müller, Leopardi, Giusti, Puškin, Lermontov, Mickiewicz, Slowacki, rääkimata veel lugematutest pisivendadest. Byroni Don Juan resp. autor ise oli saanud tooniandjaks ja moemää-
rajaks kogu kultuurse maailmas, millele viimaks punkti pani punahabemeline taimetoitlane, naistepõlgaja ja eris-
kummaline iirlane B. Shaw.

Härra Shaw asub oma draamas „Man and Super-
man“ (Inimene ja üliinimene) Don Juani suhtes hoopis uuele seisukohale. Oo jaa, leiab ta, Don Juan, see igave-
ne võrgutaja, on küll olemas, kuid see ei ole mitte mees, mitte mees! Naine on see latsutaja madu, see boa constrictor, nagu defineerib draama „Don Juan“ — Jack Tanner, tema on see, kes igasuguste nükete ja võte-
tega mehe nii kaugele viib, et see on sunnitud järele and-
ma, — naine on pealetungija ja abieluettepanekute välja-
pressija, kuna mees on vaid vaene ohver ja formaalsuste täitja.

Olgu nüüd kuidas on, kuid loetletud Don Juani tüü-

pidele tuleks lisada veel ühe, ja nimelt: Fausti. Grabbe isegi samastab Fausti Don Juaniga, kuid nii kaugele siiski pole meil õigus minna, sest iga tüüp jääb omaette eksisteerima: esialgne Tellez'i Don Juan esindab meele-
liste ihade rahulduse otsimist — nii siis tungi kehaliste tõdede järele, Byroni kangeline otsib naise ideaalset ilu — see oleks püüe hingelise rahulduse järele, aga Fausti eesmärgiks on tungida absoluutse tõe ja viimase tarkuse südamesse — seega kehastab tema tungi vaimsete tõdede poole.

Nii näeme, et Don Juani kuju on oma esimesest „ülesastumisest“ saadik äratanud tänapäevani väga elav-
vat huvi maailma kirjanikkonnas. Ikka ja jälle on temas leitud midagi uut, ja kui just polegi uut, siis on see sama vana tema pakkunud ainet küllalt. Kuid mitte ainult kir-
janikkudele! Maailma muuseumides on Don Juani kuju-
tavaid skulptuure ja maale väga rikkalikult. Et nime-
tada muusika vallast ainult suuremaid, olgu mainitud Goldoni Don Juani operit, Glucki balleti-muusikat ja jumalikkum Mozarti „Don Giovanni“.

Tiiu Kadak.

Jüdamete-mäng

ROMAAN

Katrin Holland

Eelmise osa kokkuvõte: Clemens Kerkhofen on maailmakuulus klaverikunstnik, kes veedab suurema osa oma teenija Martin Geyeriga suurlinnades. Ta naine Babett ja lapsed elavad maal mõisas, mida kutsutakse „Paradiisiks.“ Aegajalt sõidab sinna ka Clemens puhkama.

Londonis viibides kuuleb Kerkhofen ühest majast juhuslikult mööda sammudes viulimängu ja see meeldib talle niivõrd, et ta otsustab selle inimesega tutvuda, mängijaks osutub keegi prl. Johanna Ridley. Prl. Ridley on andekas viuldaja, kuid ilma muusikalise koolita.

Kerkhofen võimaldab talle Londonis kontserdi lord Frances Cornwelli lossis. Johannal on edu. Peale Johanna kontserti sõidab Kerkhofen oma naise ja laste juurde. Sellest kontserdist olenes Johanna edasiõppimine. Talle võimaldatakse seda Berliini konservatooriumis.

Samal ajal, kui Kerkhofen veedab mõned päevad „Paradiisis“, jõuab Johanna Berliini. Kerkhofen sõidab teda sealt otsima ja toob ta „Paradiisi“.

Kui Clemens nägi Johannat ja Babetti esmakordselt teineteise kõrval, imelikult erinevad ja siiski teineteisega sarnased, pöördus ta ära.

Babett silmitses Johannat samuti nagu tema vähe kasvatamatud lapsed, suure uudishimuga. Samane kummaline, nii raskesti seletatav võlu, mis oli võitnud Silvesterile nii palju poolehoidu, ümbritses ka Johannat ja sundis Babetti ütleva:

„Rõõmustun, et sa tulid, Johanna. Kas sa ei taha mind suudelda?“ Ja ta võttis tema põse, tütarlapse pruuni, jumeka põse oma käte vahele ja suudles Johannat silmle.

Babetti hea tuju püsis ka siis veel, kui Clemens Johannale ütles: „Teie lubasite mulle teha üllatuse. Õelge mulle nüüd, mis see on?“

„Leidsite, et see väike pala, mis teile Londonis ette mängisin, tahtis ümber töötada; võibolla meeldib ta teile nüüd enam, Clemens.“ Ja ta jooksis tooma Amatit.

„Kõlab ilusasti,“ sõnas Babett, „ja kuidas ta ilme muutub, kui ta mängib, eks ole, Clemens?“

„Poole olete loonud teie, Johanna,“ ütles Kerkhofen. Clemens läks veel samal öösel metsamajja tagasi. Ta tõusis kaunis ootamatult ja ütles: „Nüüd lähen töötama.“

Babett naeratas: „Kas sa ei võiks ennast taltsutada ja meie juurde jääda?“

„Just nüüd tunnen töötungi,“ ütles Clemens. „Head ööd!“ Johanna vaatas talle mõistmatult, küsivalt otsa. Ta tahab ära minna, miks? Kas ta ei võinud siin töötada? „Saatke mind metsa äärde, Johanna, siis jutustan teile seda, miks.“

Johanna tõusis püsti, Babett jäi lõbusasti naerdes istuma.

„Jookske aga, jookske!“

Maa oli kastene, poolkuu paistis, väike oja sulises rahulikult läbi lõhnava aasa. Johanna arvas kuulvat ööbikut. Clemens ütles:

„Esimest korda loon ise midagi. Oma meloodia. Sümfoonia. Juba aastaid unistasin sellest, alati tahtsin alata, alati loobusin. Mul puudus midagi, ma ei teadnud õieti, mis nimelt. Sel kevadel leidsin ta. Tulge homme enne õhtut ja mängige. Olete hoolega harjutanud, kas ju?“

„Jah,“ ütles Johanna, „kui kaugel olete? Lubage mind kuulatada.“ Ta hääli värises.

„Mis on?“ küsis Clemens, „kas külmetate?“

Neiu naeris, see kõlas heledalt hilises õhtus. „Ei, mul ei ole külm. See vaid erutab mind. Teate, see tunne, kujutus: nüüd leidsin ta, just selle hääle, selle akordi, selle passaaži, nii nagu tahtsin, nii ta kõlab nüüd. Seda kuulatakse üsna kindlasti, võiks teda isegi laulda, arvatakse. Ja kirjutatakse ta üles või mängitakse ja oodatakse, kas ta on tõesti niisugune, nagu ta oli mõttes.“

Ta ohkas: „Mõnikord ollakse peaaegu nii kaugel, peaaegu, ja otsitakse ja otsitakse ja rõõmustatakse leiust. Head ööd, Clemens, töötage hästi.“

Edasi minnes Clemens ümises laulda. Kuidagi andis talle Johanna midagi, millest ta ei teadnud, kuidas ta seda pidi nimetama. Meeleolu, inspiratsiooni, algatust! Ah, ta oli imetore, see Johanna!

„Minul ei ole südant ega kõrva muusika jaoks,“ sõnas Babett.

Johanna lebas tema kõrval supelsaare valges, kaldale uhitud liivas.

Rick püüdis teha surmahüpet. Polly lamas selili ja lasi end voolul edasi kanda.

„Mina ei mõista seda.“

Johanna keeras enda külili, sirutas käe välja ja asetaski pea oma ahtale peopesale.

„Ja mina ei mõista teid,“ sõnas Babett.

„Mis nimelt?“

Kõike teie juures. Teie unistavaid silmi, kogu teie käitumist. Teie jooksete kogu päev päikeses ja viimas, nagu poleks teie ümber midagi muud, kui vaid helid ja kõlad.“

„See on omaette maailm. Peab olema temas sündinud, et teda mõista. Näed sa, ma ei suudaks kogu päev tegeleda majapidamisega. See ei rahuldaks mind.“

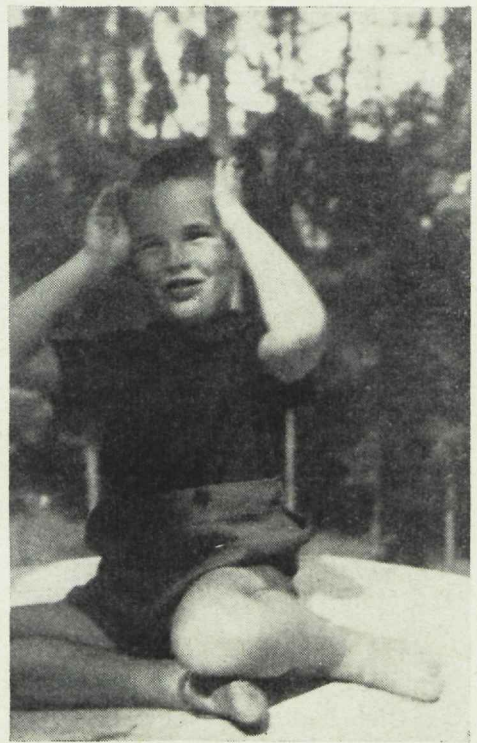
„Kaks tähte, kaks maailma.“

ÜLO, ametniku E. Korjuse poeg
Narvast.

Meie perekondade väikesi käskijaid

AADU, tubakakaupmees Osv. Ar-
raku poeg.

ENE, toimetaja A. Peeli tütar.

Vasakult paremale:
KALJO POLLI, Tartust, vabadus-
sõja invaliidi poeg. HEINO KES-
PER, Tartust, ülikooli teenija poeg.
VILMA KESPER, Tartust, üli-
kooli teenija tütar. HELDUR
JAANSON, Tartust, käsitöölise
poeg (istub.).

Vasakult paremale:
AINO PRAAL, Tartust, maaler-
meistri tütar, IMBI RAUD, Tar-
tust, raamatupidaja tütar, ÕIE
PRAAL, (Aino õde), GEORG KO-
KOV, Tapalt, käsitöölise poeg.

„Clemens on kunstnik. Ta suudab määratu palju.“

„Ajalehed kirjutavad sellest.“

„Oh, Babett, kas sa ise ei tunne seda? Jätab see sind külmaks?“

„Täiesti,“ ütles Babett kuivalt.

„Miks sa ei taha elada tema maailmale?“

„Ei! Mulle on see igav. See näib mulle nii mõtetetu, nii mittemidagiütlev, nii üleaarne ja isekas. Kas see pole tähtis, et piim ei läheks hapuks, et kanadel oleks toitu ja et vili saaks õigel ajal jahvatatud?“

„Niisama tähtis, võibolla! Kuid sinna ei kuulu ühtki isikut. Sa võid lasta köögitudrukul piima valvata, Peterseni hoolde usaldada vilja, ja Polly sööta jätta kanad, kuid rukist ja nisu ise valmistada sa ei saa, samuti luua kanu ja hapendada piima.“

„Teie siis, teie loojad, vaimselt töötajad inimesed olete väikseltsel armastatud jumal ise ja mina vaid teenija.“

Johanna naeratas: „Ärgem riielgem. Igaüks võtab seda tõsiselt, mis talle armastatud, Babett. Kuna sa Clemensit armastad, ei tohiks sul raske olla, tema huvidesse tõsiselt suhtuda.“ Babett ei osanud sellele vastata muud, kui kiusakalt:

„Siis ma võibolla ei armasta teda küllaldaselt!“

Ja Johanna vastas parandamatu vabadusega: „Mina usun seda samuti.“

„Elu on imelik,“ mõtles Johanna. Ta istus väikese järve kaldal, mis oli „Paradiisi“ käskijanna kogu uhkus, ja söötis luiki. Seal elab Babett inimese kõrval, kelle rikkus teeks iga teise naise õnnelikuks, tema aga jääb külmaks. Kuidas võib inimene jääda nii külmaks muusika vastu? Ta murdis tükkise leiba, poetas selle hoolega pisukesteks tükkideks ja pildus neid lindudele, kes libisesid sujuvalt ja majesteetlikult vees. Minule näiteks oleks see mu elu täiuslikkus, omada enda kõrval inimene nagu Clemens. Kohkudes tundis ta, et ta punastus. Ta kummardus järsku ette poole, nagu oleks veepeegel selge kui klaas. Küll nägi ta ennast, aga välkuvad päikesekiired purustasid tema ilme.

„Clemens,“ pomises Johanna endamisi. Pikal üksildusajal tal oli saanud harjumuseks enesega kõvasti rääkida. Kas siis selline ongi armastus?

— — — —

Tom Vorberg ei tahtnud Johannat. Ta on nii metsik, mõtles ta, nii kohutult elav. Ta käib nii mõnelegi närvidele. Kui rahulikult mõjub Babett tema kõrval, kindel ja rahustav. Ja siiski ta otsis vaistlikult ja täiesti teadmatult Johannas mõtteosalist, keda ta nii väga vajab. „Babett on võluvaim naine, keda tunnen,“ ütles ta neiuale.

Johanna naeratas.

„Eks ole?“ küsis ta, nagu peaks just tema seda talle kinnitama.

„Kindlasti,“ ütles Johanna.

„Kummaline abielu,“ sõnas ta, „kas teie ei leia?“

„Kummaline?“ Johanna vaatas talle suuril silmil otsa. „Kuidas seda mõtlete?“

„Abielu,“ seletas noormees ja pööras pea kõrvale, „tähendab kooselu. Aga kas Babett ja Clemens elavad koos, nagu nad seda tegema peaksid?“

„Ma ei ole iialgi selle üle pead murdnud,“ ütles Johanna, „aga kas on seal üldse seadusi? Teil on

kitsas süda, kui te ei mõista, et Clemens vajab vabadust ja Babett sidet.“

„Clemens ei tohiks Babetti nii kauaks üksi jätta,“ ütles ta tigidalt.

„Babetil ei tarvitse olla üksi,“ ütles Johanna.

„Miks siis tülitseme?“ ütles ta.

„Tülitseme?“ Johanna naeratas jällegi. „Ma ei ju tülitsegi teiega. Meil on vaid lahkuminevad vaated.“

„Armastan Babetti,“ ütles noormees.

„Ah ja,“ vastas neiu, „seda võib juba märgata, kui tahetakse. Babett aga armastab Clemensi ja Clemens armastab Babetti.“

„Clemens! Clemens armastab ainult muusikat. Tema pole suutnud ega suudagi iialgi oma hinge muule kinkida.“

Johanna langetas laud.

„Ja mis läheb see meile korda?“ küsis ta.

„Meile?“ Tom Vorberg naeris.

„M e i l e ? Nii ei ole õige. Aga mulle, Johanna, m i n a kannatan Tantaluse piinu.“

„Kadestan teid, et te pole minu seisundis. Ma ei soovikski teile niisuguseid konflikte, kuidas ka pole, ikka tuled endale ette nagu varas.“

„Ma ei mõista teid,“ ütles Johanna ja vaatas üles taeva.

„Öeldakse, armastus õigustab.“

„Aga mitte alati ei ole võimalust teda endale saada. Ja pealegi, kes võib endast tõendada, et tema suudaks vastutust kanda.“

Äkki naeris Tom.

„Saatus,“ ütles ta. „Kas tahaksite, palun, selle kõneluse unustada. Vahel tunned vajadust kellegi järele, kellega võiksid rääkida. See keegi ei tarvitse sind isegi mõista.“

Johanna pani käed selja taha risti. Ah, mõtles ta, ka mina tahaksin kellegiga rääkida, ent minul pole kedagi maailmas, ja võib-olla olen rumal, kuna ma ei suuda isegi oma tundeile sõnu leida.

„Peab oskama enesega rahul olla,“ ütles Tom Vorberg ja tõusis püsti, et minna Babetile alla astangule vastu. „Võib-olla seisab kogu tarkus selles sõnas: „Tagasihoidlikkus.““

*

„Teil pole heliõpetusest üldse aimu, Johanna, kompositsiooni ülesehitusest. Usun aga, et saate sellest paarinädalase hoolsa tööga kergesti üle.“

Kerkhofen võttis õrnalt Johanna käed oma pihku ja surus neid.

„Näete olevat praegusel hetkel pööraselt pettunud, Johanna. Ruttu, naerge korraks! Ka töö on oma ilusad ja väärtuslikud tunnid.“

Johanna ei naernud. Ta keeras end järsku kaudadel ringi ja pööras Clemensile selja.

„Noorus on alati kärsitu,“ ütles ta.

„Mina ei ole kärsitu,“ vaidles Johanna vastu. Clemens naeris: „Olete täna enesele kuri.“

„Ma ei ole kuri, teie ainult ei mõista mind.“

„Ma mõistan teid,“ ütles ta, „kas pole see mul samuti nagu teil? Ja inimene peab optimist olema, et võitlust enesega lõpuni võidelda.“

„Olen väsinud,“ sõnas Johanna, „ja ma ei tea, miks... Võib-olla olen ka veidi totter, ah, Clemens, õelge mulle, kas on mõtet elada?“

Kerkhofen kohkus. Ta ei mõistnud teda täiesti. „Tujud,“ mõtles ta.

„Olen ainult tütarlaps,“ ütles Johanna, ja see

kõlas nagu kaebus. Aga Clemens ei kuulnud südantlõhestavat nukrust tema hääles.

„Olete veel noor,“ ütles ta, „uskuge mind, õnn tuleb iseendast.“

„Mitte naistel.“

Johanna vaatas talle väluvairil silmil otsa. „Vajan mingit mõtet, mingit tegevust, mingit sihti, Clemens. Võib-olla on teil õigus, võib-olla olen liiga noor, et olla iseendale küllaldaselt palju.“

Alateadlikult tõmbusid tema huuled valusalt kokku.

„See läheb mööda,“ ütles Clemens, „ega tule samuti enam tagasi. Ühel päeval te leiате oma elu mõtte.“

„Cornwell, kas teil polnud siiski õigus?“ mõtles Johanna ja vaatas Clemensile järele, vaatas, kuidas ta läks üle niidu metsa poole.

*

Clemens kohtas Johannat heinavankris istumas. Neiu tõmbas peast kirju, suurelillelise räti, mille Babett oli talle laenanud, ja lehvitas sellega.

„Mis sa teed siis seal ülal?“ küsis Clemens — Babett oli nõudnud tungivalt nende sinasõprust. „Vead heinu koju, või?“

„Nagu näed,“ ütles Johanna, „tule, sõida tükk maad kaasa.“

Kerkhofen pani jala suure ratta kodarale ja hüppas neiu kõrvale.

„Kõige parem on, kui heidad ilusasti pikali.“

Clemens järgis neiu nõuannet, viskus lõhnasse heina ja pani käsivarred risti pea alla. Õhus ujus väikesi valgeid pilvekesi. Kuski helistati lõunalokku.

„Nõõ,“ ütles Johanna ja laskis ohjad lõdvale.

„On sul teateid, mil võin konservatooriumis õppetööd alata?“

„Kõige parem on muidugi, kui sa algad korralikult uuel semestril.“

„Kuid algust teha võib juba praegu, kas pole tõsi?“

„Ja, loomulikult.“

„Sõidan järgmisel nädalal Berliini.“

„Miks sa tahad ära minna? Kas sulle Paradiisis enam ei meeldi?“

„Paradiis on ilus,“ ütles Johanna, „kas sa seda ise ei tea? Kuid tahaksin töötada, ilma et sind häiriks.“

„Mind sa ei häiri.“

„Aga Babetti.“

„Babetil ometi on ükskõik, kas sa mängid või ei.“

„Jah,“ ütles Johanna, „täiesti ükskõik, kuid nimelt see segab mind. See ei ole edevus, enesearmastus, või kuidas tahad seda nimetada. Ma ei talu halvustavat naeratust, kui olen parajasti hirmsasti erutatud.“

Clemens vaikis.

„Ja sina,“ sõnas Johanna, „võid pühendada kogu oma puhkeaja oma tööle.“

„Ära mine ära,“ ütles Clemens. „Jää siia.“

„Ei,“ ütles Johanna lühidalt. „Paradiis on puhkamiseks, mitte töötamiseks. Tulen ka enesel ette juba üsna ülearusena keset nii suurt vaimurikast tegevust.“

„Naera kordki,“ anus Clemens.

Johanna nägu oli tige.

„Ah, Clemens,“ ütles ta üsna vaiksel ja kurval häälel, ja veel kord: „Ah, Clemens.“

„Siis mine.“

Clemens vahtis üksisilmi neiu seljale, mille üle jooksid ristikujulised püksitraksid. Johanna kandis lühikesi punaseid püksikesi ja rinnal valget lapikest.

„Kas sa ei öelnud mulle, et ise pean töötama, vahetpidamata töötama.“

„Seda sa peadki.“

Vaikides sõitsid nad tükk maad mööda niidetud heinamaad edasi.

„Kus pean sind vankrist maha laskma.“

„Kus ise tahad.“

Kahvatu, kerge naeruvine jooksis üle neiu näo.

„Cornwell tuleb võib-olla Berliini.“ Rohi kõditas teda läbi tema särgi lõuendi.

„Cornwell? Mis ta tahab?“

„Minuga kohtuda.“

„Nii, kohtumine. Tunned sa sellest rõõmu?“ Johanna vaatas talle tigidalt otsa. „Jah, tunnen rõõmu.“

Mesilased tiirlesid üksikute lillevarde, kuljuste ja kesenäälide, kurekellade, karikakrate ja käokannide vahel, mille vikat oli niitnud maha. Petersen ratsutas mööda ja teretas Johannat.

Rick lonkis ühe külapoisiga mööda, kumbki neist ei näinud Clemensi, kellega Johanna oli jalutussõidul.

„Kas sa võtad endale korteri või lähed kuhugi pansioni?“

„Seda ma veel ei tea,“ ütles Johanna, „aga ma ei unusta kunagi, et sa mulle oma sümfooniat ette ei mänginud.“

„Sa olid alati Babetiga, mitte ainustki silmapilku üksi.“

„Sa ju tahtsid üksi olla.“

„Mitte alati, Johanna. Võid nüüd kaasa tulla, kui sa tahad.“

„Esmalt pean vankri mõisa viima.“

Nüüd pidi Clemens naerma.

„Oled muutunud pooleldi Babetiks.“

Johanna raputas pead. Peaaegu vaikides jätkasid nad teed metsamaja poole. Ainult kord küsis Clemens:

„Kas Babett teab, et sa tahad ära sõita?“

„Jah,“ ütles Johanna üksisilpi.

Nad sattusid legendikule, vana maja suur uks seisis avali.

„Kuhu sa tahad istuda?“ küsis Clemens klaverit avades.

„Nii, et ma sind näen.“

Ja Johanna ronis aknale, tõmbas jalad üles ja toetas pea oma lapselikult ümmargustele kaheksateistkümnepäevastele põlvile.

„Kunas algavad sul orkestriharjutused?“

„Juuli lõpul.“ Ta pani käed klahvidele.

Johanna vajus helide merre. Ilus... mõtles ta, ja vana-aasta õhtu ja lapsepõlv... ja kui jumalik luua midagi niisugust. Ah, imetlen. Ah, Clemens, kas sa tead, mis sa mulle tähendad? Kõik oled sa mulle! Hea, et sa oled olemas, Clemens... alati tahaksin nii istuda, sind näha ja kuulata sinu mängu.

„Niikaugel olengi...“

„Tahaksin, et suudaksin samapalju nagu sina.“

Clemens pööras end oma toolil ringi. „Sina suudad enam kui mina, Johanna. Sinul puudub tehnika... minul nii tugev ürgjõuline and kui sinul.“

(Järgneb.)

Loomulikest ja vesilaineist ujumisel ning päivitamisel

Lamatakse heleda päikese käes, mis paistab meile pähe. Me tunneme isegi, et ta püüab meile juba liiga teha; ning umbes poole tunni pärast kuumuse talumatuks muutudes minnakse varju ja haaratakse mõlema käega juustest — need on rabadad ning kuivad kui õlg.

„Nonoh,“ mõeldakse, „päike peab ju juustele kasulik olema!“ Samasuguses ekstarvamises on veel palju teisi inimesi. Enesestmõistetavalt peab juus puutama kokku õhu ja valgusega. Kuid teda tundide viisi päikese käes hoida on täiesti ebaõige.

Juusteravi harrastatakse üldiselt juba noorena, ent kahjuks mitte alati õigete vahenditega. Tulemus on see, et juus muutub tuhmiks ja rasvaseks, kuigi teda pestakse küllalt sageli.

Kogemused näitavad, et ei saa kunagi näida kenana, kui juus sealt kriipsu läbi tõmbab. Teisest küljest ei allu juus meile tahtekohaselt, kui oleme halvast meeleolus. Vabas looduses peame kandma oma pead võimalikult vabana, mitte terava ondulatsiooniga, vaid loomulike- ja vesilainetega.

Siin on vaja põhjalikku juuste kosmeetikat. On tarvis teada, et pea evib juukse kasvatamiseks äärmiselt suuri nõudeid. Juus kasvab päevas ligikaudu pool millimeetrit.

Inimene kannab umbes sadatuhat juust. Punakas juus on veidi tugevam, kiud on jämedamad ja lühemad. Blond juuksel on kõige peenemad kiud. Brünetid omavad üldiselt keskmise jämedusega tugeva juukse. Juukse kasv laseb end mõjustada ainult teatud määrani. Juukse tihedus ja seis alluvad aga mitmesugusele kosmeetilisile seadusile, nad on samuti hügieeni poolt dikteeritavad.

Esimene tingimus on peanaha eest hoolitsemine. Peaaegu alati on juukse väljalangemine tingitud peanaha omadusist. Iga inimese peanahk eritab rasva. See eritumine ei või olla aga liig suurel määral, et ei tekiks häiret juukse toitumises. Rasvaäärmed ei tohi liig tugevasti suureneva, vastasel korral vajavad nad oma ülalpidamiseks lisatoitu, mida nad siis naaberjuukse tüvest röövivad. Ka sügelemine ja kõõmendus on tingitud peanaha toitumise häirest. Kunagi ei saa kõõmendav juus näida ilusana. Selle haiguse vastu võitlemise peatingi-

museks on õige pesemisviis. See sündigu sooja veega ja rasvavaba seebiga iga 2—3 nädala tagant. Nüüd aga spetsiaalravi ise:

Tingimata nõuetav on peanaha massaaž. Esmalt kammime juuksed mitmele poole laiali. Siis toetame pöidlatega kuklale ja masseerime sõrmedega võrdlemisi tugeva rõhumisega peanahka igalt poolt, kusjuures sõrmed teevad ringitaolisi liigutusi. Soovikorral võib pead enne mõne müügiloleva peaveega niisutada. Masseerimise lõpetamisel otsekohe juukseid harjata. Algame kuklast ja harjame ülespoole, eraldades juukseid lahust väljapoole, nii et nad näole langevad. Sellejärele jaotame juuksed väikestesse osadesse ja harjame iga osa veel kord üksikult.

On see ümberringi sündinud, siis harjata juuksed kergete tõmmetega loomulikku seisuga tagasi. Lõpuks surume juukseid veel kätega soovitud asendisse. Hästi hoolitsetud juus on läikiv ja elav. Rasvane läige selle vastu ei lase oletada hoolikat kosmeetikat. Igal hommikul ja õhtul peab juukseid viieteistkümmne kuni kahekümne harjatõmbega harjama kuklast ülespoole ning kümne harjatõmbega juukse loomilikus suunas. Siis tuleb neid seada ning kätega kinni rõhuda. Et juukseid harjutada ilusasse asendisse, selleks soome õhukese loori pähe. On olemas ka valmis võrke, mida tõmmatakse üle juuste. Viimased on nii välja töötatud, et juuksed neis täielikult varjul on. Sellaselt ravituna on juuksed vastupidavamad päikese ja vee mõjule, eeldades, et nad, nagu mainitud, liig kaua päikesekiiri ei saa. Ka kuiva ja rabadat juukse juures on soovitatav pesta neid kahe- kuni kolmenädalase vaheaja järele. Pärast kuivamist tuleb neid rasvasisaldava peaveega masseerida. Loomulikudained ei ilmu ka mitte iseenesest kohe niisama, vaid neid tuleb täpsalt samuti seada nagu vesilaineidki.

Ujumismüts ei varja juukseid ujumisel mitte täiesti veega kokkupuutumise eest. Pärast ujumist emaldame ta peast, kuivatame peanahka pehme rätikuga, kammime juuksed kiiresti läbi, surume lained sisse ja hoolitseme, et nad varjus aegamööda kuivaksid. Sooja ilmaga pole karta külmetumist. Peanaha kõõmendamisel on eelistatavam ravi väävlipreparaatidega. L. N.

Ravitud käed

Meie käed puutuvad kokku lugematuid kordi vee, kuuma ja külma. Selle tagajärjel muutuvad sõrmed jämedamaks, nahk tursub üles, käsi kaotab ilusa kuju. Siin on vaja ainult veidi tähelepanu ning kõik on korras. Et säilitada sõrmede kuju, on vajalik iga sõrme massaaž. Selleks tarvitame vastavat kätekreemi, mis peab sisaldama veidi sidrunit ja mett. Algame sõrmetest, pigistame neid vähe ja silitame käe poole. Siinjuures tõmbub kreem hästi sisse. Kunagi ei aita üksi käte pesemisest, alati on vajaline järelravi kreemiga. Viimane tõmbab pooridest kõik selle välja, mida me tavaliselt teha ei saa. Kreem hõõrutagu pesemise liigutustega nahasse. Raske töö tunnused kaovad pea. Küüne nahakese äär tuleb ettevaatlikult lahti lükata. Suurema töö puhul värvuvad küüneääred. Sellal võtame kausikese leige veega, lahustame sääl veidi seepi ja hoiame selles sõrmi viis minutit. Tükikestest vatist tuleb keerata nõõrike, see pannakse seebivette ning tõmmatakse siis küüne ääre alt edasi-tagasi, kuni puhas on. Kunagi ei tohi sõrmeküünele ovaalset kuju anda vägivaldselt sellega, et nahka lükatakse tugevasti tahapoole. Selletõttu tekib küüne piiril turse, mis ei näi kuigi ilusana.

Töö ja sportimise tagajärjel värvuvad ja sarvenevad peopesad. Siin on tarvis naha tugevamaks tegemist. Kätt teeb vastupanelikumaks arnika tinktuuriga sissehõõrumine, käte harjamine külma vee ja hää seebiga, niisutamine eau de cologne või mõne tualetiveega.

Kui küüned on pikad, siis neid ei lõigata, vaid viilitakse. Lõikamisega murduvad nad kergesti või hakkavad narmenduma. Peale selle võib küünede murdumine olla tingitud toitumise häirest. Viimase juhuse laialdaseks muutumisel tuleb arstilt nõu küsida. Üldiselt aga aitab, kui küüne tüvesid määrada rasvase kreemiga.

Milline kuju peab olema küüntel? Ka siin dikteerib

mood! Teravad küüned sobivad ainult kitsastele kätele. Tugevad käed näivad aga igal juhul ümmarguste küüntega ilusamad. Kunagi ei tohi küüned olla vastolus käega. Küüne kuju on ilusam, kui neid veidi nurkade kohalt viilida. Kuid mitte liig palju, eriti siis mitte, kui küüne kuju on lai. Laiad küüned pole ilusad. Nad muutuvad aga ajajooksul kitsaks, kui sõrme otsi igapäev masseerida ja vähe pigistada. Massaaži tagajärjel kumerduvad nad veidi ja omandavad ilusama kuju. Ilus käsi peenete sõrmede ja ovaalsete küüntega vajab loomulikult ka hoolikat ravi. Ilusad ja terved küüned läigivad. Loomulik läik on tuhm ja roosakas. Poleerimine teeb teda nähtavamaks. Kosmeetilise ravi juure kuuluvad paratamatult küünelakk ja küünepulbergi. Lakki tuleb aegajalt kõrvaldada, kuna küün tahab ka hingata. Laki värvitsoon on isiklikust maitsest ja olukorrast.

Meie ravime käsi esteetilisil, kosmeetilisil ja hügieenilisil põhimõtteil. Mõnikord kestab see väga kaua, enne kui hooletusse jäetud käsi muutub taas ilusaks. Tublit majatütart, töökat noort daami ei tohi tunda inetuist küüntest ja kätest!

Ja veel üht: käed reedavad lõpmata palju. On olemas vaimukaid, elegantseid ja igavaid käsi. Siin pole üksi mõõduandev nende kuju ja värv, päämiselt seisab nende omadus žestides. Kunagi ei tohi kõneldes käsi liigutada liig elavalt. Tungivad žestid võivad olla saadetud vaid kaunist käeliigutusest. Käed, mis alati midagi haaravad ja asetavad, avaldavad närvilikkust ja mõjuvad kogu ümbrusele ebameeldivalt. Pöörake tähelepanu oma kätele! Ärge näppige kõnetatava nõõpi jutlemisel, ärge pigistage istudes kramplikult sõrmi kokku, nagu ei saaks neid enam kunagi avada. Loomulikkus on alati kõige ilusam. Teie käte ilu pääseb mõjule rahulikult ja mõõdukalt valitsetud käitumisel. L. N.

Keete Tanilov

Teatri hooaja lõppedes külastame „Vanemuise“ noorema generatsiooni draamanäitlejat Keete Tanilovi, kes võrsunud iseseisvuseaegsest akadeemilisest noorsoost.

Meie vestlus siirdub kohe teatrile. Kui kaugele ulatuvad Teie näitlejakutse alged? On Teil olnud välismõjustisi?

See kuulub algkoolipõlve. Olin tollal selge hääle tõttu klassi „ettelugejaks“.

Minu algkooli lõpuklassis olles ühines Tallinna Draamateater Tartu „Vanemuisega“. Selletõttu Liina Reiman Tartu tulles asus elama meie korterisse. Siit sain esimese tõuke. Hingepidades kuulasin salaja ukse taga, kui Liina Reiman töötas. Kuna ta omi osi valjusti õppis, oli mul kodus hää võimalus teda jälgida.

Evisin suure aukartuse Liina Reimani isiku vastu. Väikeste tüdrukute oli ta pühakuks. Salaja käisin ta toas lugemas käsilolevat repertuaari. Siit eostus huvi lava vastu.

Esimeseks otsemaks ja suuremaks teatrielamuseks oli mulle keskkooli teise klassi õpilasena Tallinnas nähtud F. Molnari „Punane veski“. Tekkis Liina Reimani kõrvale teine pühak — Erna Villmer. Hästimängituna ja haaravana mõjustas nähtu mind pikemaks. Keskkoolipõlvest on mulle püsivamalt mällu jäänud veel „Vanemuises“ lavastatud H. Ibseni „Per Gynt“. Viimaseid tugevamaid elamusi on olnud „Estonia“ lavastusist M. Pagnoli „Kauged rannad“.

Millal katsetasite esmakordselt näitlejana?

Esimene iseseisev esinemine oli koolis O. Lutsu „Sootulukeses“. Olin tollal kolmandas keskkooli klassis. Sellele järgnes A. Kitzbergi „Enne kukke ja koitu“. Viimase järele esinesin igas näidendis, mis koolis lavastati. Meeles on hästi H. Ibseni „Kui me surnud kord ärkame“ Irene'na. Siin n. ö. leidsin enese. Mängisin selle 18. aastasena keskkooli lõpuklassis. Lavastajaks oli R. Rataspepp. Kuna liigsesse paatosesse kaldusin, pälvisin üha suureneva lavastaja meelepaha. Asjaarmastaja näitlejana leidsin paatoses suurt kandepinda. Et mulle seda veaks loeti, ise aga vastupidises veendunud olin, siis peaproovil kadus tahe esinemiseks. Mängisin tusaga ja teadlikult loiult, sääljures aga loomulikult ja paatoseta. Esimese vaatuse järele saavutasin lavastaja rahulolu. Veel praegugi peetakse seda mulle kõige enam sobinud osaks.

Kooli lõpetades soovitati otsesest üleminekut lavatööle. Vanemad soovisid aga õpingute jätkamist ülikoolis. Ka oma huvi jagunes pooleks. Nii immatrikuleerusin 1929. a. sügisel E. V. Tartu Ülikooli Filosoofia Teaduskonda, organiseerudes ühtlasi korporatsioon Filiae Patriae'sse.

Paralleelselt ülikooliga töötasin V. Mettuse „Vanemuise“ juures asuvas Teatri-Studios. Olin alul võrdlemisi passiivne stuudio liige, kuna ei armastanud sääl harrastatavaid improvisatsioone. Esimese semestri lõpul kandsime stuudios ette A. Kitzbergi „Libahundi“ teise vaatuse. Mängisin Tiinat. Järgnevalt oli mul osa Paul Claudel'i „Vahetuses“ Martana. Mängisime „Vanemuise“ väikeses saalis käestkätte müüdüd pileteil kogunud publikule. See oli minu esimene avalikult arvustatud osa. Arvustus oli häatahtlik ja julgustav.

Järgneval kevadel, s. o. 1931. a. sõitis Liina Reiman välismaale. V. Mettuse palvel asendasin Liina Reimani Shakespeare'i „Suveöö unenäos“, mis oli minu esimeseks esinemiseks suurel laval koos elukutselistega. Partneriks oli mul Ed. Türk. Evisin viimase vastu suure aukartuse, mis soodustas veel enam tugevat lavalist ärritust.

Vahepeal likvideerus ka V. Mettuse Teatri-Studio. Lavategevus kandus üle üliõpilasorganisatsiooni. Selle perioodi läbilõõnumad osad olid Raudsepa „Mikumärdis“ (Emsi) ja Agapetuse „Patuoinas“ (Irja Salo). Ühtlasi algas otsingute järk. Keskkoolipõlves olin suure inuuga osa võtnud õpilasetegevusest, jätmata enese jaoks minutitki aega. Nüüd algas ajajärk enese-otsinguil. Saavutasin elamusi lõpuni tunnetatud rõõmest ja muredest, suvimatkest ja üliõpilaspäevist.

Teatavaks „hingeliseks puhastustuleks“ võiksin nimetada seda otsingute ajajärku.

Huvi lava vastu viis mind kõnelusse 1933. a. kevadel tollaegse „Vanemuise“ direktori A. Gailitiga. Varsti peale selle palgati mind „Vanemuise“ noornäitlejaks. Siit algas elukutseline töö. Selle kahe aasta jooksul olen mänginud väga mitmekesiseid osi, vanadusega 17.—70.

Keete Tanilov.

eluaastani. Eriti on meeldinud mulle Helen Granville U. Sinclairi teoses „Pärast veeuputust“ ja Germaine Lechat O. Mirbeau „Äri on ärast“. Üldiselt kaldub mu sümpaatia tõsisemaile osile.

Milline moment loominguprotsessist on Teie arvates raskem?

Tüübi kujutelm on mul teose läbilugenult alati silme ees. Raskem on väljenduse leidmine, kuna ei evi veel küllalt kontrolli hääle, liigutuste ja miimika üle. Omale võib paista teisiti kui vaatajale.

Kuna õpite laulu, kas pole mõelnud katsetada ka muusikalavastusis?

Kui minu võimed kord vastavale tasemele küünduvad, ei ole mul midagi selle vastu.

Kas tahe katsetada muusikalavastuses põhjustaski Teie loobumise äsja Tallinna Draamastuudio teatri poolt tehtud ettepanekust?

Ei, see polnud põhjuseks. Takistasid päämiselt mitmesugused Tartus pooleliolevad õpingud. Päälegi on mul usku töövõimalusisse ka „Vanemuises“.

Kas on olnud ka kirjanduslikke mõjustusi lavale sattumises?

Siin võin märkida ainult kummalist ühtesattumist, et lapsena eelistatum lugemismaterjal oli näitekirjandus.

Millist kirjandusliiki eelistate nüüd?

Praegu on esikohal luule ja psühholoogiline romaan. Näitekirjanduses on sõna saanud elavaks. Kodumaisest luulest loen meelsaimini G. Suitsu, M. Underi, J. Semperi ja J. Schützi töid. Välismaises luules on jäänud mulle alati lähedaks C. Baudelaire ja Rainer Maria Rilke. Proosakirjanikest mainin Tammsaaret, Knut Hamsuni ning Stephan Zweigi. Suure mõju on jätnud minusse ka kuulsa rootsi arsti Axel Munthe „raamat surmast“ — „Das Buch von San Michele“.

Kuis suhtute „Vanemuise“ uuenduskorraldusis? Olen sellest väga huvitatud. Need on otstarbekohased ja hädavajalised. On mulje, nagu tuleks uus ja värske elu vanade seinte vahele. „Vanemuise“ tulevikku on minul suur usk.

E. —g.

FI

Paul Hörbiger filmivabrikandina

See on haruldane, et armastatud näitleja vahetab oma muretu ja tegevusrikka elu filmitöösturi okkalse eluteega. Kuid põhjus, mis Paul Hörbigeri selleks sundis, oli arusaadav. A s u t i s, kes määrab enamjao näitlejaile kindlaks nende tüübi, määras ka Hörbigerile selle, mida ta pidi mängima aastaid. Ta ülesandeks oli kujutleda enesest vananevat elumeest, kellesse noored tütarlapsed armuvad. Hörbiger pidi kandma monoklit, olema südamluk ja laulma kupleesid, lühidalt — kõiki neid asju tegema, mis talle enesele sugugi ei meeldinud. Nüüd on ta sellele selja pööranud ja mängib oma enese filmis osa, mis talle meeldib. Neil päevil läks ta oma esimese filmiga ateljeesse. Filmi nimi on „Lõppjaam“. Loodetavasti pole see ta enese produktsiooni lõppjaam!

Jumalate käskjalg

Ufa ateljeed külastades võib juba mõnda aega näha imelikku pilti! Lõuna ajal päikesepaistel sõidab rullsaabastel piki asfalteeritud tänavaid, kõigi seal sõitvate autode hirmuks, keegi härra lühikeses seelikus. Lähemal silmitsemisel selgub, et see on jumalate käskjalg Merkur, filmist „Amphytrion“ (alias Paul Kemp). Täie innuga sõidab ta oma rullidel ringe, on vahel täies pikkuses kõhuli maas, tõuseb siis ruttu üles ja sõidab edasi. Juba nädalaid treenib ta nende rullsaabastega. Kuna tal ei õnnestu õhus hõljumine, siis jumalate käskjalana õpib ta vähe-

Carol Höhn, mängib uues Ufa filmis „Tema hiilgus härra Möller“.

Foto „Ufa“.

Heinz Rühmann

Juba Heinz Rühmanni elamu Grunewaldis väärib tähelepanu. Küllastaja on sisse astudes kindlasti imestunud selle üle, et ruumid pole sisustatud moodsalt. Kõikjal on vaid antiik mööbel rikkalike nikerdusiga. Seekord kohtab küllastaja kunstnikku „ajutise lesena“. Abikaas viibib parajasti Viinis, kus sõlmitakse tähtsaid lepinguid. Juba vara hommikul leiame kunstniku oma töötoas tutvumas uue filmi manuskriptiga.

Sündinud Essenis hotelliomaniku pojana, lahkus Rühmann koolipingilt ning asus Münchenis õppima näitlemist. Lõpetanud õppimise, saab ta üheaastaseid lava engagements Breslausse, Hannoverisse, Bremenisse ja Münchenisse, saavutades igalpool suure edu. Ta mängib esmaajoonel armastaja osi, kuni ühel päeval saabub järsk muutus. Mee-

leldi jutustab Rühmann peaaegu uskumatuna näivist vahejuhtumist. 1922. a. mängib ta Hannoveris Leanderi osa „Mere ja armastuse lainetes“. Ühes armastuse stseenis, mil kuulajate ruumis valitseb surmavaikus, hakkab korrata ta kii-vri tutt aeglaselt keerlema. Publik mõirgab naerust. Sellest päevast saadik on ta armastaja osad läbi. Ning põhjus? Kruvi, mis hoidis kinni kii-vri tutti, oli läinud lahti, nii et iga väiksem liigutus pani tuti tiirlema. Väiksed põhjused, suured tagajärjed! Algas Rühmanni kuulsus koomikuna. 1926. a. näeme teda esimest ja ainsamat korda tummfilmis: „Saksa emasüda“, koos Margarete Kupferiga. Algab helifilmi areng. Rühmann paljudes lava naljamängudes suurt edu evides tahab saavutada viimast ka helifilmis. See on algul raskem,

kui ta esmalt mõtles. Keegi väga tuntud režissöör ütleb talle kuivalt ära järgmiste sõnadega: „Inimlaps, mida tahate teie üldse teha sellise ninaga filmis?“ 1930. a. mängib ta koos Lilian Harvey ja Willi Fritschiga filmis: „Need kolm bensiinijaamast“, kus on tal üsna suur edu. Ufa angažeerib teda ja väntab temaga peaosas rea häid filme. Vahepeal mängib kunstnik hoolikalt ka teatris. Tuntud ja veel tänapäevgi lavastatud tükid „Eeskujulik abikaas“, „Charley tädi“ ja „Gustl ootab Helenet“, saavutasid Berliinis ja provintsis määratu poolehoidu. Oma viimaste helifilmidega astus Rühmann saksa filmikoomikute esirinda. Kaugel igast šabloonnist oskab ta kehastatavaile kujudele anda alati uut elu.

Rühmann on ka kirglik mootorlendur. Kõikmusele, kuidas ta õieti

ILMI

malt niiviisi jumaliku Merkuri tiivustatud sammu, mida nõuab temalt režissöör Schünzel.

Kirjad Jan Kiepurale

Lugematu arv kirju saabub iga-päev Jan Kiepurale. Saatjate enamuse moodustab enesestmõistetavalt õrnemsugu. Kõikide kirjutajate unistuseks on õppida isiklikult tundma kuulsat tenorit. Et see ei ole aga nii lihtne, siis palutakse vähemalt autogramme, kusjuures lisatakse kaasa „võrgutamiseks“ väike enesekirjeldus, näiteks: „Olen blond, 18 aastane ja väga sale. Palun autogrammi isikliku pühendusega.“ Kuid on ka resolutsesid tüdrukuid, kes saadavad postkaardi, mis sisaldab peale nende aadressi vaid kolm küsimust: „Kus? Millal? Mis kella aeg?“ Mõne nädala pärast saabub etteheitev kiri, miks ei ole vastatud?

On ka teistsuguse väljendusega kirju, mis algavad järgmiselt: „Lugupeetud filmitäht“, „Suur meister ja toonide vallutaja“, „Kuningas, keiser, ei — tenorite jumal!“

Siis tulevad küsimused, küsimused... Jällegi enamuses naissoolt. „Kas olete abielus?“ Ehk näiteks asjasthuvitatud noorurilt: „... mis peab tegema, et saavutada kõrgele häälele puhast tooni?“ Keegi näiliselt küpsemas eas daam hoiatab emalikult: „Kunstnikud ei tohiks kunagi abielluda, muidu kaotavad huvi enese vastu.“ Üks koolitüdruk kirjutab vihust rebitud lehele: „Teie olete väga häa tenor ning omate palju talenti filmiks...“ Kõnelemata kirjades, millistes palutakse soovitada filmi.

Üldiselt on aga kõik kirjad suure vaimustuse tunnustajad. Kui mõningad neist tunduvad koomilistena, on nad siiski mõeldud tõsiselt.

Harald Paulsen mängib meespeosa uues Ufa filmis „Tee mind õnnelikuks“.

Foto „Ufa“.

alustas lendamisega, vastab kunstnik: „See tuli üsna järsku! Tutvudes saksa purjelenduri Wolf Hirt-higa ja temaga ühe ringsõidu üle Berliini tehes olin lendamise elamusest nii vaimustatud, et ma 1931. a. kevadel tegin Münchenis mootorlenduri eksami. Olen tänaseni lennuspordi vaimustatuim pooldaja. Kui mu elukutseline tegevus mulle ka ainult ühe tunni vabaks jätab, siis kasutan selle lendamiseks. Muuseas olen katsetanud ka purilennukiga.“

Lendamise teel enesele propagandat teha ta ei poolda. Küll aga leiab ta lennuspordi propageerimises olevat ilusaima ülesande oma elus.

Meie vestlust katkestab telefoni helin. Rühmann ruttab aparadi juure. Töö kutsub. Režii läbirääki-

mine uueks filmiks. Jälle 14 päeva pingutavat tööd jupiteri-lampide kiirgavais tuledes ja siis kolm kuud teatri külaskäiguendusi.

Chevalier filmist väsinud?

Kuulus prantsuse filminäitleja ja Music-Hall-laulja lahkus mõne aja eest Hollywoodist üsna põgenedes ja pöördus tagasi Pariisi. Talle muutusid vastikuks need naeruväär- sed osad, milliseid talle ikka jälle pakuti. Filmist väsinuna otsustas ta tagasi pöörduda Pariisi revüülavale, mis oli olnud ta elukutse määrajak. Ühel intervjuul reportereile, kinnitas ta selle kavatsuse tõepärasust ja

lubas tulevikus filmile jumalaga öelda.

Rahuldatult ruttasid reporterid uudist õhtulehele ära andma. Piinlikul viisil sai aga hommikuleht siiski teate, Chevalier sõitvat neil päevil Londonisse, kust sai Alexander Kordalt ettepaneku uueks filmiks...

18. septembril

nähakse Stockholmis kolmes äris Greta Garbo ülesvõtet lillevanikuga kaunistatult: delikatessi äris, mis kord kuulus Anna Gustavsonile — Greta emale; juukseäris, kus Greta noore õpilasena seebitas küllastajaid ja kaubamaja Bergströmi vaateaknal, kus ta kord tegutses müüjanna ning kübaramodellina...

Uus söögikaart väikelapsele

Esimene «söötmine». Millal alustada lihatoiduga? Lusika osa «alghariduses».

Kõike peab maailmas õppima — ka õieti söömist! Kui neljateistkümnendal või kahekümnendal nädalal peale lapse sündimist hakatakse vedela toidu juure andma lisatoitu, siis ei ole see üleminek kuigi kerge ei lapsele ega emale. Beebi peab enne sobitama tutvust uute esemetega — taldriku ja lusikaga. Laps ei salli hästi lusikat, ta hakkab sülgama ja veeretab keelega seni, kuni aia-vili või puder suust tagasi tuleb, ja kui nüüd algusest peale ei olda energiline, siis ei õpi väike laps kunagi korralikult sööma. Alul on soovitatav nii öelda „sissetöötamiseks“ ulatada lapsele lusikaga midagi magusat, väga maitsevat, see hakkab teda alateadlikult köitma lusika külge ja ta õpib lusikalt söömise kiiresti.

Endistel aegadel söödeti väikelapsi pehmete jahuputrudega, puu- ja aiavilja eest hoiduti. Tänapäev aga teab iga ema, et aia- ja puuvili lapse seedimisele aina tarvilikud on. Kuid ka väikelapse söögisedel peab olema mitmekesine ja maitsev. On arvutu rida toidu kombinatsioone, mis emadele teadmatud, kuid mida väikelaps hea meelega sööks. Näiteks muustrõigas. Seda ei taha laps heal meelel võtta, kui seda talle pakutakse tavaliselt valmistatult. Kuid järgmiselt pakkudes võib muustrõika muuta lapsele ihaldatavaks toiduks: keedetud rõigas hõõrutakse läbi peene sõela, segatakse õige

vähe soola ja teelusika täis suhkruga ning samapalju õunamoosiga. Mitte vähem maitseb lapsele: üks osa keedetud kaerahelbeid ja teine osa ploomi-moosi, vürtsitud suhkruga ja lisandatud veidi võid. Samuti tuntakse vähe keedetud salatit, mida valmistatakse samuti kui spinatit, kuid suhkruga lisandusega. Vahelduseks võib anda lillekapsa püreed, segatult õunamoosiga, sest kõik väikelapsed söövad hea meelega kompoti järele maitsevat toitu. Putrude juure on kõige tervislikum anda ainult loomulikku marjamahla.

Millal hakata väikelapsele andma liha? Selle küsimuse lahendamiseks peavad paljud teadlased kuni tänapäevani: igatahes mitte enne aastat, on kindel, vaid alles teise aasta lõpupoole. Liha antagu vähesel määral, aiavilja sekka segatult kaks korda nädalas. See ei pea olema ainult nn. valge liha, vaid võib rahulikult anda ka lamba- ja loomaliha. Sama kasulik on sööta peenendatud maksa, sest maks annab verd. Varemalt oldi arvamusel, et mida enam laps sööb mune, seda tugevam ta saab. Kuid lapse suhtes ei seisa muna võrdses vahekorras oma toitmisvõime kuulsusega.

Pearegel — ärge liialdage ühegi toiduga, mitmekesisstage toite, ärge koormake lapse seedimist raske toiduga, ega liigsöömisega ja ärge sundige teda sööma korraga palju.

„Emakene — miks?“

Laps on jõudnud küsimuste easse. Vanemad, ärge jätke neile vastamata!

„Emakene, miks on taevast sinine ja mitte roheline?“ — „Isakene, miks rong sõidab? Miks peab öösel magama? Miks saab koer saba liputada?“

Isake, emake, miks, miks? On laps vaevalt jõudnud välja lapsevankri aastatest, algab „küsimiste ajajärk“. Laps pärrib, aetult kindlast instinktist ja teadmishimust. On ju huvitav selgitada paljuid nähteid. Selleks tuleb isegi puudus küsimustest. Lapse huvi on hinnatav ja vanemad vastavad heameelega tema „miks“ peale. Kuid on olemas „miks“, millel pole enam midagi ühist teadmishimuga, vaid ta on saanud lihtsalt halvaks harjumuseks.

„Nüüd pead sa sõna kuulama, lapsukene!“ ütleb ema karmilt. Otsekohe järgneb vastus: „Miks pean ma sõna kuulelik olema?“ See „miks“ on juba vallatusest või jälle harjumusest. Sellele „miks“ile ei ole vaja vastata, kuna ta muidu lastetoast üldse ei kao.

Juba varajastest aastatest peavad lapsed harjuma mõttega, et kogu maailm ei keerle ainult nende ümber. Nad peavad teadma, et on asju, mis neile korda ei lähe ja mida ei lahenda tosin „miks“. Siin on ema ülesanne leida õige tee. Küsib laps midagi, millest tema lapsemõistus veel aru ei jaksa saada, siis pole mingit otstarvet seletada: „Sa oled liiga väike, sa ei saa sellest veel aru!“ Sest nüüd

järgneb küsimus: „Miks olen ma nii väike?“ ja see viib juba ema ta teadmistega karile. Kõigele võib leida seletuse, et rahuldada lapse meelt. Sõna „liiga väike“ kutsub lapses esile alaväärtuse kompleksi, millest õige kasvataja peab kindlasti hoiduma.

Vastus: „Ära küsi nii rumalasti!“ ei ole mitte ainult viisakuseta, vaid ka täiesti vale. Ka oma laste vastu peab pidama kindlat viisakat joont, et ka nad sellega harjuksid.

On lapsi, kes kümme korda järjest küsivad üht ja sama, kuigi neile on vastus teada. Jah, kuid siis on need ainult igavusest esitatud küsimused, neile vastatakse vastuküsimusega ning apelleerimisega lapse enesetundele: „Oled sa siis nii rumalakene, et sa seda ei tea?“ Ja emal jääb üle aina imestada, kui kiiresti laps nüüd ise vastuse lausub.

Sageli esitab laps küsimusi, millistele ka emal raske vastata. Kas õpetada siin last valesti? Ei, on pedagoogiliselt soovitatav ja õige, kui isa või ema rahulikult üles tunnistavad: „Seda ei tea ma praegu isegi, ma pean järele pärima!“ või „Seda ei tea keegi, seda pole veel avastatud!“ Nii on see parem, sest hiljem või varem saab laps ikkagi vastuse oma küsimusele — ja siis on ta juba usalduse kaotanud. Ausus — ka lapse vastu, on esimene nõue.

Lapse hommikueinest

Nii mõnigi ema on meeleheitel oma lapse söögiisu puuduse üle hommikul. Ikka jälle lükatakse piimatass tagasi ja vürtsitakse pisaratega kaerapudru. Võibolla seisab siin põhjus lapse hommikueine igavas ükskõiksuses, mis halvab lapse isu.

Piim on eelistatavaim hommikjook, kuid mõnd last on väga raske sundida sooja piima jooma. Kakao vastu on aga mitmed arstid samme astunud, kuna kakao takistab seedimist. Lapsed joovad heameelega sooja siirupi-piima. Võtta tassi veidi piima ja pool teelusika täit siirupit, sulatada see piimas, kuni viimane muutub pruunikaks. Säärast piima joovad meelsasti ka need lapsed, kes muidu suhkruga piima ei armasta. Siirupi-piim pole ükski magus, vaid ka aromaadne.

Samuti on soovitatav siirupit leivale määrida. Ka suhkrut võib vahelduseks leivale raputada. Väikesed lapsed armastavad suhkruleiba. Sama armastatud on õunaleib: mahlane õun lõigata viiludeks ning panna võileivale. See ergutab söögiisu ja seedimist.

Tavalise kaeratummi asemel, mida ainult vähesed lapsed meeleldi söövad, võib kaerahelbeid mõne minuti jooksul pannil või ja suhkruga helepruuniks röstita. See on suurepärase lastetoit. Sama meelsasti söövad lapsed võis või rasvas pruunistatud leibu. Võileiva viilude vahel võib panna ka paar rosinat.

Kevadete tulekuga hakkida koore sisse värsket murulauku, peterselle või rediseid. Lapsed on sellise vahelduse eest väga tänulikud.

Riietumisoskusest

Riietumine on kunst. Mida pean omale selga panema? See on sageli üleaarne küsimus. Me ei taha hakata tõestama nõudmisi enne- ja pärastlõuna ega õhturiietuse suhtes, vaid küsimus, mille üle siin läbi rääkida tahame, baseerub hoopis teisele alusele. Tahame kõneleda riietumisest, mida tuleb kohandada vastavalt ümbrusele. On maitsetu riietuda tööajaks uhkelt ja silmatorkavalt, et sellega näidata: ma olen küllalt jõukas nii riietumiseks, nagu see mulle meeldib! Loomulikult ei tohi töö juures näida ka lohakana ja hoolimatuna. Kuid vahe korratuse ja liialdamata elegantsi vahel on väga suur. Sama on kehtiv ka lihtsate seltskondlike koosviibimiste puhul, kus ollakse vaid lõbus ja seltsimehelik, kus toimub ainult meeldiv mõtete vahetus. Tuleb püüda tundma õppida nii suguse ringi harjumusi, kui temast sageli osa võetakse. See mõjub alati halvasti, kui üks või teine ilmub sinna sobimatus riietuses. Mitte silmatorkav olla, see on üks suurepärasemaid eluprintsiipe. Kui teatakse, et teatud juhul nähakse meeldi lihtsat riietust, siis tuleb selle järgi ka toimida. Tähtis on hoolikas riietumine. See hool ei tohi piirduda ainult mõne üksiku korraldusega. Sellest on vähe, kui pannakse selga ilus pluus ja kätte uued kindad! Sealjuures tuleb hoolitseda ka ilusa pea, laimatute küünte, sukkade ja kingade eest. Nagu ühest küljest on maitsetu liigselt tähelepanuäratav riietus, nii on teisest küljest sama ebameeldiv lohakas riietus. Võib tekkida mõte: nähtavasti ei tasunud vaeva mind külastades korralikult riietuda. Seda ei tohi sündida, vähemalt mitte nende inimeste juures, kes panevad rõhku eeskujulikule käitumisele.

Kui sageli olete teiegi naeratanud, kui mõni daam ilmus lihtsale ja väikesele teeõhtule sügavas dekoltees. Ta andis sellega tõendust, et tal pole aimu, kuidas riietutakse korrektselt. Ilmuda teele õhtukleidis, näitab seltskondlike kommete tundmatust. Sageli ilmuvad inimesed heledais rõivais matusele. Kuigi kurbust ei toonitata riietega, nõuab taktitunne siiski teiste inimeste tundmustega arvestamist.

Igaüks tunneb, kuivõrt sõltuv on inimese meeoleolu riietest. Hästi riietunult tuntakse end kindlana, kui aga märgatakse, et teised on palju kenamad, siis ollakse rõhutud ja masendatud meeolus. Sageli ei seis põhjus riiete puudumises. Oldi vaid liig hoolimatu ja ei mõeldud õige valiku suhtes küllalt hästi järele. Riietumine lükati võib-olla alles viimasele minutile, siis korruga kiirustati, ning võeti mõtlematult see, mis parajasti kätte juhtus.

Ka reisiriietes tehakse määratu suuri vigu. Seda tuleb ainult tähendada kui mõtlemise viga, sest sageli kuulatakse väljendust: oleksin pidanud parem selle või teise selga panema, nüüd ripub ta kodus kapis. Valest seisukohast väljudes valivad paljud daamid pikemateks rongisõitudeks kergete siidkleite. Viimased on sobimatud, kõlbmatud ja ebapraktilised. Reisimine on sport, sellepärast tuleb riietuda ka sportlikult. Järjekult pole sugugi tähtis koormata riidekappe riietega.

Õieti ja otstarbekalt riietunud olla on peamiselt mõistliku järelemõtlemise vil.

Meesriietuse suviseid toone ja mustreid

Alanud suvi lubab ideerikkaid kombinatsioone, nõudes samal ajal kindlalt värvide kooskõla meesriietuse üksikute osade vahel. Autol, raudteel, lennukis või laeval, kõikjal domineerib tänavu ruutkiri. Tema kõrval veidi tagasihoidlikumalt — kalasabakiri. Värvilised flanellvillased püksid, vaevalt märgatavate pikijoontega, ning nende juure tweed-sakko, ei moodusta veel elegantse mehe kogu igapäevast reisiriietust. Kaasa võttes ühe või kaks ülikonnakomplekti, võib mees, neid lisa-sakkodega ja -pükstega täiendades, kõikjal esineda väga korralikuna ja elegantsena. Nii saab kahest ülikonnast neli, kolmest nõiutakse üheksa ja matemaatik teeb vormelitega heameelel kindlaks, et kombinatsiooni võimalused kasvavad kvadraadis ülikondade arvule. Just selles peitubki kombineeritud ülikondade edu.

Põlvpüks, mille kurss isegi spordiväljal langevad, on flanellpüksid poolt väljatõrjutuna isegi reisiriietusena asetatud kaunis tagaplaanile. Selle vastu on aga alanud võidukäiku kahe reaga sakko sportlik tüüp, seda tänu oma üldisele nägususele ja ilmekale, eriti ruudulisele, materjalile. Samad kirjad korduvad ka reisimantlite alal, nende praegu peaaegu eranditult kantava raglanlõikega ning salajase või läbinõõbitud kinnisega.

Kaunistavaid piasasju meesriietuses

Kui kaugele võib mees minna ilustavate detailide suhtes ülikonna juures? See on kaunis tülikas probleem. Üldiselt on aga maksev nõue, et ilustav ese toonitaks vaid üldmuljet ja ei tõmbaks tähelepanu ainult enesele. Ebaõigelt valitud sõrmuse vorm ei tee üksi inetuks kätt, vaid mõjustab kogu olemust ebasoovitaval viisil. Mainitud asjaolu võib mängida sageli, olgugi vaid detailina, tähtsat osa inimese üle otsustamisel. Väga laialdased kaelasidemenõela tarvitamise võimalused soodustavad samuti suurel määral valesti tarvitamise hädahoitu. Kui seni kanti teda ainult ühevärviliste kaelasidemetega juures, siis nüüd on tal lubatud olla keskpunktiks ka täpiliselt või ringmotiiviga sidemeis. Esikohal on, tänu oma elegantsele tuhmile läikele, klassiline pärl. Viimast võib asendada väga hästi mitmesuguste kujuliste kividega. Härrade iluesemed ei piirdu aga üksi kalliskividega, kaunistusena on tarvitusel veel taskurätikud ja looduse poolt isegi — nõõpaugulilled. Päevaülikonna juures tähistavad nõõpaugulilled kandja rõõmsat meeoleolu, sealjuures peavad nad värvilt ja liigilt kooskõlastuma ülikonnaga. Rinnataskurätik leiab vaid siis õigustust, kui pole olemas liigset värvikirevust rätiku, lillede ja särvi värvitoonide vahel. Meeleolu baromeetrina võib esineda ainult lill, seda muljet pole lubatud täiendada enam või vähem nähtaval oleva taskurätikuga.

Eelistatavim kaunistus on nõõpaugulill, sealjuures tuleb tähelepanu juhtida sellele, et ta ei mõjuks liig silmatorkavalt. On ta sama hele nagu krae, siis jäetakse rinnataskurätik ära.

Tänapäev ei kanta enam vapisõrmuse klassilist vormi. Seda enam on temast mõjustatud aga mansetinõõbid.

Tänavkomplee moodsast vanaroosast cloque'st, mis koos tumepunase taftpluusi ja kübaraga annavad väga meeldiva terviku.

Sportlik päevakleit kergest villasest diagonaali-riidest valge pikeegarnituuriga. Vööks lai ripspael.

SUVEMOOD

Pealelõunakleit, tänavkomplee, õhtukleit ja

Nooruslik suvine õhtukleit sini-valge tähelise mustriga organdist. Vööks tumesinine sametpael, mille otsad taga ilusaks sõlmeks seotud.

DE PILDIS:

nplee, päevakleit, rannakleit,
ja õhtujakk

Huvitavaks uudiseks on õhtujakid valgest glasbatistist, millise materjali õrnust ja ilu eriti esile toob ruudulisest siidist lihtne kleit.

Lihtne pealelõunakleit omapärase mustriga siidist, mille ainsaks garnituuriks on lai must lakkvöö. Juurekuuluv lahtine jakk kleidiga ühest materjalist.

Rannakleit peeneruudulisest puuvillariidest. Mood jätab selja täiesti vabaks, eest aga on kuni kaelani ulatuv, millist uut joont märkame õhtukleidist kuni rannakleidini, igas variatsioonis. Kleidi seelikuosa on üsna lihtne, ainult eest alt lõhestatud kuni põlveni. Kaunistuseks tume vöö ja vilturiidest taskud suurte nägusate nõõpidega.

203

204

205

206

207

208

203. Moodne suve-komplee, mis koosneb mustri-
 krepp-siid kleidist ja lihtsalõikelisest valgest kolm-
 veerand mantlist. Mantli varrukad on lõhestatud ja
 jätavad osa kleidi varrukaist vabaks.

204. Elegantne kleit helesinisest, valgepunktidega crepe
 de chine'ist. Omapäraselt mõjub suur valge organdi

krae, mille eest tagapöörduvad otsad seljal seose
 moodustavad.

205. Mustri-
 krepp-siid kleit, mis koosneb mustri-
 krepp-siid kleidist ja lihtsalõikelisest valgest kolm-
 veerand mantlist. Mantli varrukad on lõhestatud ja
 jätavad osa kleidi varrukaist vabaks.

206. Kerge siidkomplee suvisesks pealelõunaks, mis koos-

209

210

211

212

213

214

215

216

217

218

219

220

221

neb heledast mustriisest marocainkleidist ja mood-
sast laia kraeta jakist, mis on sama mustriisest
materjalist, ainult hele muster tumedal põhjal.

207. Lihtne, kuid nägus suvekleit peenetriibulisest maro-
cain'ist, töötatud viltusihi. Ees kinnisel väriline

siidnöör, mis on kleidi ainsaks kaunistuseks. Tä-
helepanu väärivad ka lõhestatud varrukad.

208. Kerge suvemantel mustast kahepoolega siidist.
Passe osal matt pool peal. Kaunistuseks kimbuke
kunstlili.

222

223

224

225

226

227

228

209. Kleit triibulisest taftist, töötatud mitmessihis käivate joontega.
  210. Uuelaadiline pehmest hästikukkuvast siidist pruutkleit kroogetega ja kahekordsete puhv-varrukatega.
  211. Meeldiv peokleit trüki-mustriga krepp-siidist. Ola osi kaunistavad kunstlilled.
  212. Stiilne peokleit ruudulisest taftist, mis üllatab oma sportliku pikee kraega.
  213. Nooruslik pruutneitsi kleit valgest organdist uues stiikkleidi vormis. Vöö lill-garnituur.
  214. Rikkaliku plissee kaunistusega meresinine õhtukleit kreppsatäänist ühes keebiga samast materjalist.
  215. Tumedast siidist kolmveerandmantel ja lihtne must-riline suvekleit üheskoos moodustavad nägusa komplee suveks.
  216. Õrnamuustriline hele pealelõunakleit.
  217. Eelmise kleidi juurde sobiv siidist mantel keebitaliste varrukatega.
  218. Huvitav kleit sinisest linasest riidest. Suur krae ja kätsed on äärestatud kahtvärvi paelaga. Läbitõmmatud vöö samuti triibulisest paelast.
  219. Sportlik raglanlõikeline kleit ühevärvilisest froteest. Kaunistuseks originaalsed paelapõimised raglanõmblustel ja küljelõhedel. Vöö nahast, kinnitatud samuti paelaga.
  220. Kerge ja odav ruudulisest puuvillariidest kleit. Huvitavalt on töötatud kleidi väljalõige ja esiosa.
  221. Nägus rannariietus. Pluusiks punane valgepunktiline pesusiid valge pikeekraega ja valge lahtine frottee seelik.
  222. Pluus-kleit lillelisest pehmest taftist. Laineline žaboo valgest organdist.
  223. Meeldiv pluus-kleit ruudulisest siidist krooskaunistustega. Seosed mustast sametist.
  224. Volangidega suvekleit lillelisest vuaalist.
  225. Suve pealelõuna kleit uuelaadiliste varrukatega ja kroogitud seeliku tagaosaga.
  226. Meeldiv suvekleit valgest linasest, kaunistatud nägusa käsipiluga. Kaelas värviline siidsall.
  227. Suvekleit trükitud mustriga hiinakrepist, kaunistatud väga nägusasti käsipiludega. Vöö valgest nahast.
  228. Elegantne meresinine mattkreppkleit valge pluusiosa ja bolerojakiga, mis ilustatud käsipiludega.
  229. Lühem kasakpluus kergest siidist. Sobiv õhtupluusiks.
  230. Kostüümjakina esinev pluus seelikuga ühest materjalist, valge esipartii ja suure seosega.
  231. Moodne raglanpluus pealelõunaks.
  232. Kerge suvepluus valgest organdist volangkaunistustega.
  233. Nägusalt tikitud pluus roosast pesusiidist pruunide nõöpidel ja vööga.
  234. Valge puuvillane pesupluus, kaunistatud tikandusega.
- 235—244. Valik mitmesuguseid moode lastele.

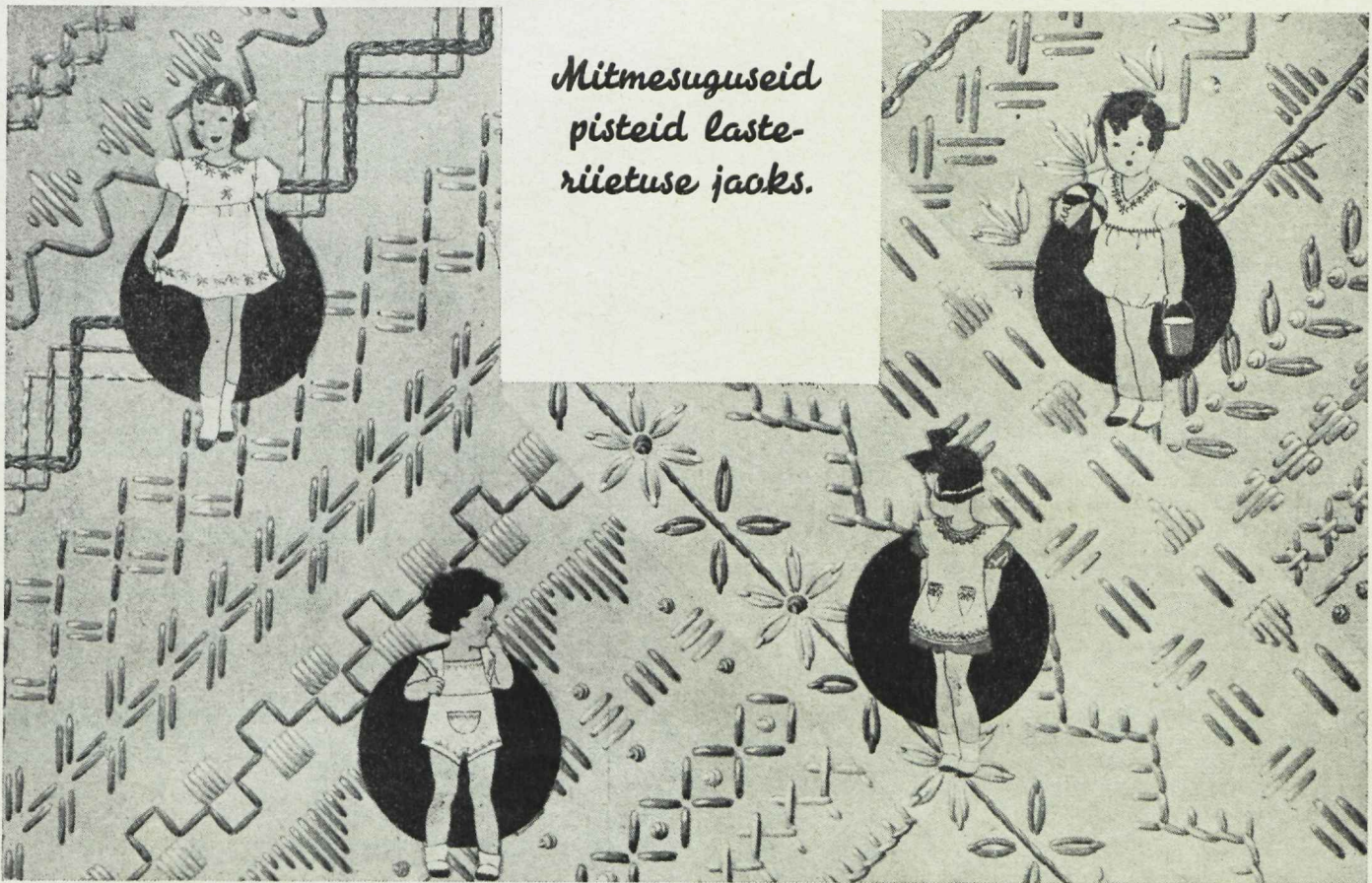

229 230 231 232 233 234

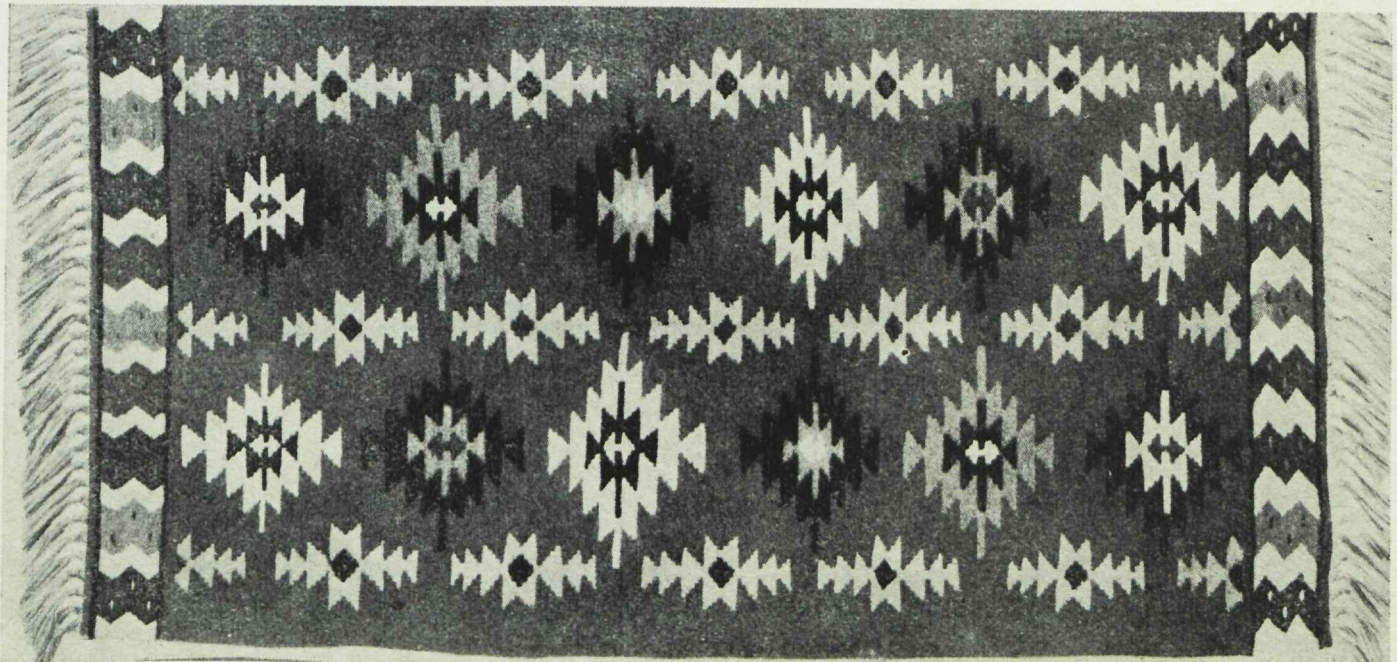
235—244

K Ä S I T Ö Ö

Mitmesuguseid
pisteid laste-
riietuse jaoks.

VÄIKE VAIP RIST- VÕI KEELIMPISTES.

Vaiba suurus on 265×141 ruutu. Kui võtta iga ruut 1 ruutsm., siis saame 265 sm pika ja 141 sm laia vaiba. Kui aga võtta iga ruut ½ ruutsm, siis saame 132,5 sm pika ja 70,5 sm laia vaiba. Vaipa võib tarvitada nii seina-, kui ka põranda vaibana. Materjaliks on sobiv kas „Ekstra“ vaiba- või ka käsitööolõng. Vaiba otstesse on sõlmitud linased narmad.

Värvid „Ekstra“ värvikaardi järgi:

Pruunikas beež nr. 33
roosakas beež nr. 34

hall nr. 22
pruun nr. 12
hele sinine nr. 38
roheline nr. 18
mustjaspruun nr. 55
t. punakas pruun nr. 40
h. punakas pruun nr. 70

Vaiba mustrit saab toimetusest 75 senti eest. Postiga tellijail 10 senti postikulu juurde lisada.

Heegeldatud sohvapadi.

Värvid: hele hall, keskm. hall, tume hall, orange, pruun.

Heegeldatud patja võib valmistada igasugustest pistetest, nii nagu kellelegi meeldib. Padi koosneb 4 sarnasest nelinurgast. Selle järele, kui 4 sarnast nelinurka valmis on, pannakse iga osa diagonaalis kokku, nii et saame 4 kahekordset kolmnurka. Siis heegeldatakse kokku küljed, nii et paralleelselt jooksvad jooned püstloodis seisavad joontega kõrvalkolmnurgas. Esi- ja tagakülj on seega padjal sarnane.

Alustatakse 78 õhksilma helehallist, millest 2 silma jääb järgmise rea esimeseks sambaks.

1. rd.: 76 sammast helehallist.
2. rd.: kinnissilmad orangest (read alustatakse alati ühelt poolt, mitte edasi-tagasi).

3. rd.: kinnissilmad helehallist.

4. rd.: kinnissilmad orangest.

5. rd.: sambad keskmisest hallist.

6., 7., 8. rd.: nagu 2., 3. ja 4. rd.

9. rd.: sambad tume hallist.

10., 11., 12., 13. rd. võib heegeldada pruuni ja orangea igasuguses segapistes sambakeste, õhksilmade j. m. kujul, nii nagu kellelegi meeldib.

14—22 rida nagu 1—9 reani.

4 rida pruuni ja orange segapistes.

27—35 rida nagu 1—9 reani.

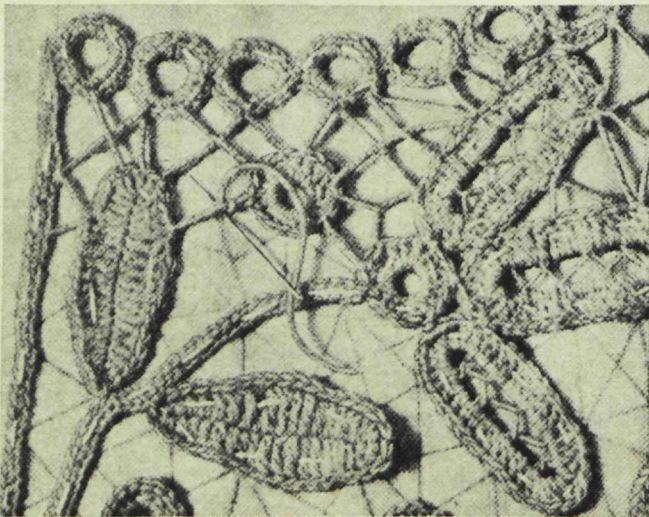
4 rida pruuni ja orange segapistes.

40—49 nagu 1—9 reani.

4 rida pruuni ja orange segapistes.

54—62 nagu 1—9 reani. Seega on 1 osa, s. t. üks ruut — neljast ruudust valmis.

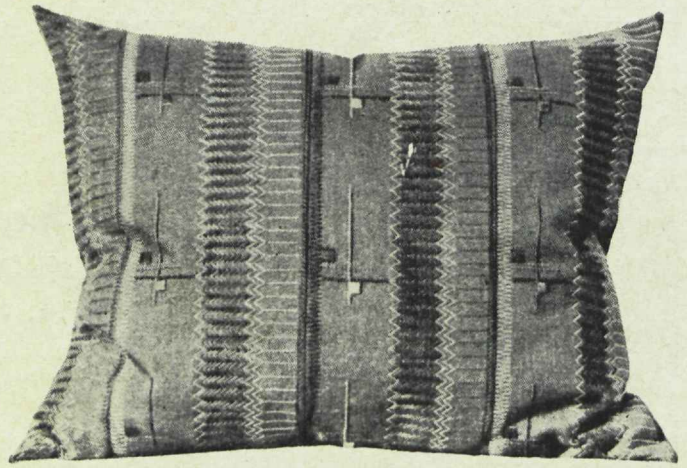
Valmis padjale kinnitada keskele samadest lõngadest valmistatud tutt, mida soovikorral võib ka siidlõngadest teha.

Tööproov kõrvalolevale pitspluusile.

Moodne heegeldatud pitspluus.

Pluusi heegeldamiseks läheb tarvis 100 g pehmet villast lõnga ja teras heegelnõel nr. 7. Esiteks töötatakse passe osa ja käised makramee heegeltöös. Muster joonistatakse lõikele. Siis heegeldatakse üksikud mustri

Padi rõdu- ja aiatoolile.

Padi valmistatakse sinisest linasest ja on suur 57×46 sm. Soovikorral võib mõlemad küljed tikkida. Tikkimiseks võib tarvitada perle niiti nr. 5 mitmesuguseis värvides ja kunstiidi. Tikkida rist-, varre-, keelim- ja mitmesugusesidepistes.

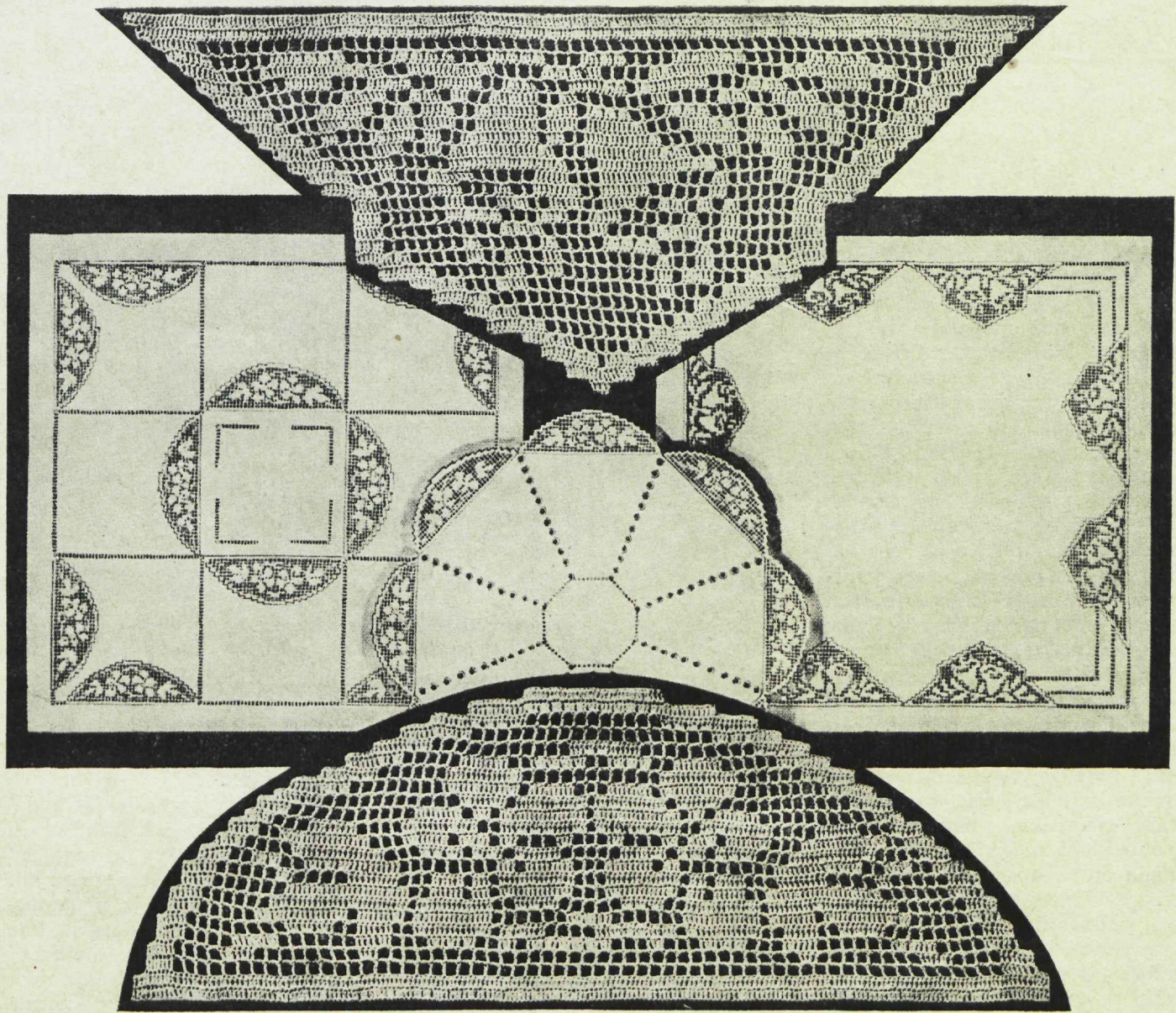
„Maret“ nr. 1 — 3-as trükk ja nr. 5 on veel piiratud arval

talituses Tartus, Lossi tän. 7, telef. 15-20 **saadaval.**
TALITUS.

osad, õied ja lehed valmis, traageldatakse ettejoonistatud mustriks ja kinnitatakse nõelatöös üksteisega. Lõpuks heegeldatakse võrgutaoline pluusi allosa.

Heegeldatud motiividega linakesi ühes tööproovidega.

Moodsam, täielikum ja odavam
Daamide ja Hännade
juuksetööstuse äri
Tartus, Kiiini t. 3,

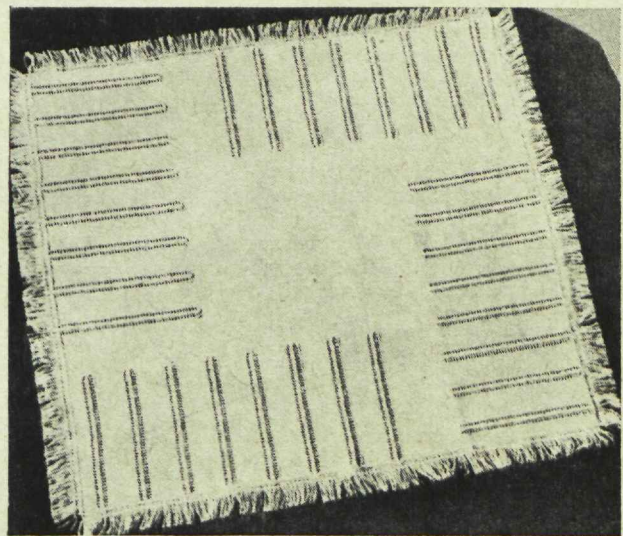
TELEFON 6-60

ainuk. originaal ilma elektrita
Grieser kestev — auruloki apa-
raadid, eht Grieser kemikaalid
 ja kauane praktika tagavad töö
 võistlemata häduse. Pole leiutatud veel kestvus-
 loki aparati, mis ületaks originaal ilma elektrita
 Grieser kestvusloki aparadi võimed. Lokkide kest-
 vus garanteeritud 8—10 kuud.

Austusega

J. LUKSEP

Diplom. coiffeur, meister.

Piludega lina.

Lina võib valmistada linasest või ka mõnest kanvaa-
 tehnikas koetud riidest, millisest saab pilu tarvis lõngu
 välja tõmmata. Kahe kõrvuseisva pilu vahel on välja
 tõmbamata jäetud 4 lõnga, kuna suuremate vahede jaoks
 võib jätta 2—3 sm riideriba.

Lina är kaunistada samast riidest väljakistud nar-
 mastega, millised võivad olla 7—8 sm pikad. Lina võib
 valmistada suuruselt soovi järele.

MOE-, PUDU- JA PESUÄRI

O. KRESS

TARTUS, SUURTURG 15

Soovitab daamidele ja hännadele pesu, sukki,
 sokke ja igasugust moekaupa

1. järgu kaup — odavad hinnad

Kodusisustus

Moodsast magamistoast

Ajast, mil magamistoast on kadunud kõik üleaarused riide- ja pesukapid ning pesutualett on asendatud mugava vannitoaga, jääb magamistoa päämiseks mööbluks veel vaid voodi. Ei või tähelepanemata jätta viimase tähtsust puhkamise ja tervise suhtes, kuna pühendame vähemalt kolmandiku oma elust öörahuks ning isegi terveim inimene on mõnikord sunnitud päevi veetma haigena voodis. Vastandina varemate aegade magamistoa hämarusele, maksab tänapäev nõue: valgust ja õhku! Igasugused tumedad riided on soovimatud, tarvitamist leiavad vaid heledad materjalid akna ja voodi katteks. Aastasadu säilinud rikkalike puunikerduisega ja baldahhiinega voodite asemel on tänapäev astunud messing, valgeks lakeeritud raud- või puuvoodid. Eriti armastatud on viimased. Voodi asendit toas tuleb täpsalt kaalutleda. Ruumi vähegi võimaldades asetada voodi kesk tuba ja nimelt nii, et valgus langeks külje poolt. Parim on valguse langus voodile,

Nurk moodsast elutoast.

kas täielikult või pooleldi, tagantpoolt.

Magamistubadeks on eriti sobivad hommikupoolsed toad, kuna neisse paistev päike soendab ennelloonut ja jätab õhtuks toad jahedaks. Tarvidust õhu järele rahuldab magamine lahtiste akende juures.

On aga ruumide suhtes kitsus, siis ei saa mõnikord magamistuba kui niisugust sisustada. Seesugusel korral aitab hädast välja küsset, mis oma praktilisuse tõttu ühel ajal on iste-, lamamise- kui ka magamisemööbluks, ning võimaldaks sääluures

suurel määral ruumi kokkuhoidu. Ühtlasi mõjub ta toa kaunistusenagi, kui teda kattev riie on efektne ja kooskõlas aknaeesriietega.

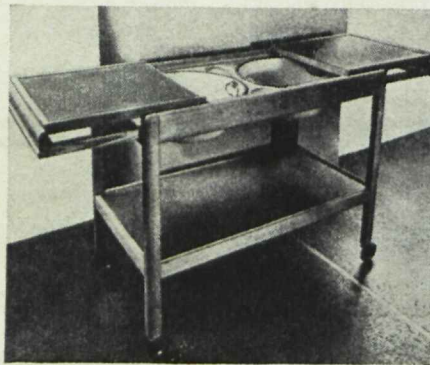
Kui varem iga keskmise kodaniku eluruumi keskpunktiks oli voodi, siis tänapäev on seda küsset. Endised mõisted, nagu buuduar, vastuvõtu- ja magamistuba, on võetud nüüd kõik ühe mõiste alla „elutuba“. Selliseks lihtsustamiseks aitab kaasa just küsset, milline moodsa konstruktsiooni ja väljatöötamise juures on palju mugavam endiste aegade voodeist. —am.

Lillevaasidest

Mööda on ajad, mil vaasidel määrati kindlaks nende kuju, sisule vaatamata. Lillede ilu oleneb suuremal või vähemal määral esemest, milles nad asuvad. Pikavarreliste lilledele sobivad kõrged, sihvakad ning avarad vaasid. Erilist tähelepanu tuleb pöörata kaelale ja avausele, millised ei tohi olla kitsad ega ka liiga suured, vastasel korral muutuvad lilled neis ilmetuks. Samuti peavad olema hästi valitud madalad lillevaasid. Sobivaks materjaliks on viimaste juures portselan, mis laseb kirevaid lillevärve mõjuda väga õrnadena. Kahjuks leiame aga sageli, et väärtuslikud lilled, nagu tulbid ja anemoonid, langetavad omi päid vaasidest, millised neile üldse ei sobi. Tihedas kooskõlas lillevaasi kujuga asub ka ta õige dekoratsioon: kas vaas peab olema maalitud, või on ta sobivam siledana ja võimalikult ühevärvilisenä? Siin võib tähendada, et „lillede ornamendid“ juhivad kergesti

tähelepanu vaasi sisust eemale, sellised vaasid ei täida oma otstarvet lillevaasina.

Siledate ja valgete vaaside puhul valitakse värvilisi lilli, kirjud tulbid näivad heledas ümbruses

Praktiline ja nägus pesulaud.

alati efektsetena. Avara kaelaga vaasides jäävad lilled loomulikuks ja ilusaks. Alati tuleb silmas pidada, et lilled jääksid ka vaasis kuidagi ühendusse maastikuga, kust nad toodud.

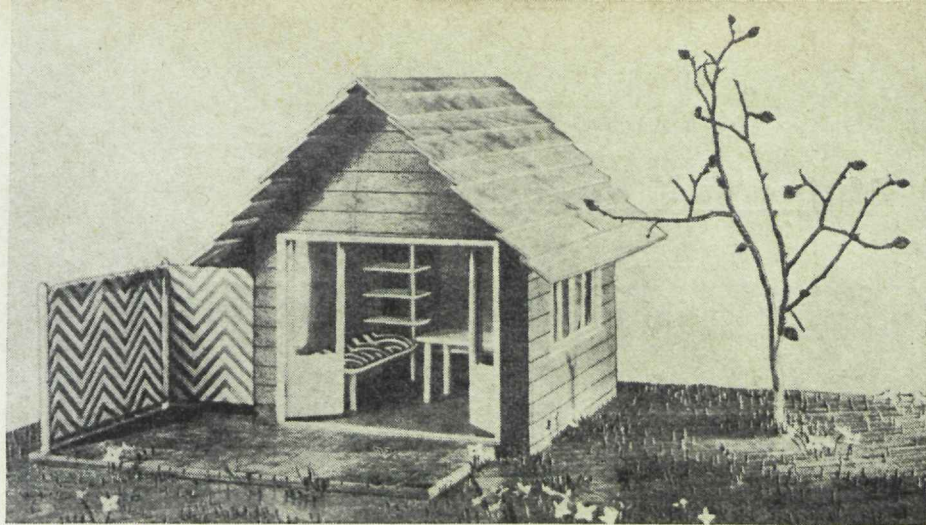
Valged lilled mõjuvad hästi värvilistes vaasides. Rohelises vaasis näivad ilusatena valged sirelid või lumepallid, eriti kui nad on täiesti õitsemata puhkenud. Šokolaadipruunis portselanis on huvitavad igasugused kirjud põllulillede kimbud, millesse pandud mõni viljapea ning mille keskelt on läbi tõmmatud sinine pael, nagu neid vanadel hollandi maalidel võib näha.

Nii palju kui on lillede liike, nii mitmekesiselt on võimalusi täita maitsekalt portselanvaase. Madalasse vaasesse sobivad kevadel hästi kannikesed ja hüatsindid. Suvel aga igasugused roosid. Oranž tulbid roheliste lumepallidega siledas valgus kausikeses moodustavad väga meeldiva vaatepildi silmale. N.

Aiamajakesi igale

Palju on ilusaid ja hoolitsetud aedu, kuid kahjuks nii vähe praktilisi aiamajakesi, mis rahuldaksid meie silma — aiaga harmoonilist tervikut moodustades. Sageli võime keset õitemerd näha pooleldi lagunenud ning hoolimatult kokkulõudud ehitist. Sealjuures kannab ta uhket nime — lehtla või paviljon.

Nimetatud asjaolu laseb end aga üsna hästi korraldada. Esitame alljärgnevalt aiamajakese põhitüübi, mida igäiks võib oma soovide ja võimaluste kohaselt lihtsustada või täiendada. Kes aia läheduses elab ning aiamajakeses ei maga, samuti ei hoia temas väärtuslikke esemeid ega sissesäädeid, see võib suurte klaasuste asemel tarvitada rõõmsatoonilist ukse esriiet. See täidab samahästi oma ülesannet, pealegi ei veedeta ju halbade ilmadega tervet päeva lehtlas. Olukord kujuneb teiseks, kui elumaja on aiast kaugel.

Aiamaja esivaade. Ukseesine kaetud telliskividega.

Sel juhul tuleb aiamajakesest varustada luukide ja ustega, samuti hoolitseda magamisvõimaluste eest.

Majakese uks asub lõuna-õhtu poole, lõuna-hommiku poolt voolab päike ja õhk läbi akna sisse. Jaheda, vihmase tuule eest varjab põhja-õhtu poole asetatud riidevari. Majakese tagumine sein on vastu põhja-hommikut.

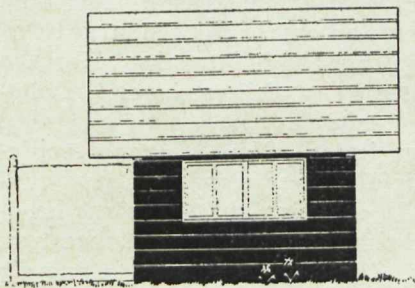
Ehitusviisist ja materjalikulust.

Majakese pindala on 9 m². Küljeseinad kuni katuseeni on 2,10 m kõrged. Kõrgus katuseharjani oleks 3,60 m. Katuse kõrgusele maapinnast vastaks 1,70 m. Tavalistele nõuetele sobib ühekordsete seintega ehitusviis, kusjuures laudade paksus võiks olla 17—24 mm. Ilus katus nõuab vähemalt 40 mm paksuseid

laudu, mis on kruvinaeltega üksteise külge kinnitatud.

Soovitav on ukseesine katta telliskividega, see väldib mustuse kandmise majakesse. Sisustusena on sobivad üks istepink, puust lamela varustatud kapokiga täidetud madratsiga, kapikene nõude, raamatute ja teemasina jaoks. Aknad, ukсед ja mööbli värvime valgeks, välised seinad pruuniks või beežiks, sisemised seinad õlivärviga valkjaskollaseks. Katuse laseme muutuda loomulikult teel halliks.

Ning nüüd mõelge kord järele, kas ei vaja ka teie aed tungivalt sellist mugavat aiamajakesi, milles saate juua kohvi, milles saate ümberriietuda aiatöödeks, millesse võite varjule viia seemneid ja esemeid, kui neid tabab äkiline vihmahoog või põletab tuline päike.

Aiamaja külgvaade.

Kuidas saab teravat pilti? Kui palju pean valgustama?

Need on küsimused, mis edasijõudnumalegi fotoasjaarmastajale muret teevad.

Kõigepealt teravus. Lihtsate kastkaamerate juures pole teravusega muret. Näiteks „Babybox'iga“ tuleb kõik terav, mis asub kaugemal kui 3 meetrit. Lähemal asuvaid esemeid aga seesuguse aparaadiga teravasti ülesvõtta ei saa. Lihtne on teravuse saavutamine ka mattklaasiga varustatud või peegelrefleks-kaamerate juures: pöörake seadmiskruvi kuni näeme, et pilt on terav. Tavalistel rullfilm-kaameratel puudub võimalus silmaga teravust kontrollida. Teravuse jaoks on neil aparaatidel mehhanism, millele on märgitud ülesvõetava eseme kaugus meetrites. On aga väga tülikas kaugust alati mõõtma hakata, kuid silma järgi hinnates võime eksida. Kuidas siis toimida? Väga lihtsalt: seadides aparaadi diafragma (ka vahekatjaks või lihtsalt avauseks nimetatud) arvule 9 ja kaugus 4 m peale, saavutame, et kõik esemed, mis asuvad aparaadist 2,8 kuni 7,7 meetri kaugusel, tulevad ülesvõttes teravad. Tuleb ainult silmas pidada, et ülesvõetav ese ei asuks lähemal kui 2,8 ega kaugemal kui 7,7 m ning võime julgesti tarvitada silmamõõtu.

Teravuse seadeldis: diafragma 9, vahemaa 4 m, on sama tagajärjega maksev kõigi väikekaamerate kohta, mille põletiskaugus (objektiivil märgitud tähega F) on 5 kuni 7,5 sm (vstv. F = 5 sm, F = 7,5 sm). Seadides diafragma 6,3 ning vahemaa 3 m peale, saame teravuse 2,3 kuni 4,5 meetrini aparaadist.

Kuidas õieti valgustada? Üldiselt on maksev, et mida suurema diaframmaga (avausega) ülesvõtame, seda lühemalt tuleb valgustada. Seepärast olemegi pimedas ilmaga või toas ülesvõtmisel sunnitud tarvitama suuremat diafragmat, olgugi et väiksemaga saavutaksime kaugemale ulatuvat teravust.

Aparaadi (õigem objektiivi) kõige suurem avaus on märgitud objektiivile suhtena näiteks 1:4,5 (või F:4,5). See suhe määrab objektiivi valgusejõu. Mida suurem valgusejõud, seda pimedamates oludes ja seda lühemate valgustamise aegade on võimalik ülesvõtteid teha. 1:2 kuni 1:3,5 on äärmiselt suur valgusejõud, 1:3,5 kuni 1:4,5 kuulub ka väga valgusjõulise hulka; 1:4,5 kuni 1:6,3 ni-

metatakse keskmiseks ning 1:6,3 kuni 1:8 väikeseks valgusejõuks. Siit näeme, et mida suurem on suhte teine arv, seda rohkem peame valgustama. Suuremale diafragma numbrile vastab väiksem avaus, vähem valgusejõud. Aparaadile on diafragma numbrid märgitud niisuguses järjekorras, et iga järgmise suurema numbril puhul tuleb valgustada kaks korda nii kaua, kui oleks tulnud valgustada eelmisega.

Valgustamise aeg oleneb samuti ülesvõtte materjali tundlikkusest. Eeldades, et tarvitatakse filmi, mille tundlikkus on $\frac{17}{10^0}$ või $\frac{18}{10^0}$ Din (või 260 Scheiner'it), tuleb suvekuudel päikesepaistel valgustada $\frac{1}{50}$ sekundit, kui diafragma on nr. 11 (2 kuni 7 meetrini teravuse saavutamiseks, tuleb siis seada 3 m peale). Pilvise taeva või tumedate esemete juures sama diaframmaga valgustame $\frac{1}{25}$ sekundit. Halli taeva puhul või varjus tuleb valgustada $\frac{1}{25}$ sek., kusjuures aga diafragma peab olema 8 kuni 9, või $\frac{1}{50}$ sek. diaframmaga nr. 6,3. Kahtlastel kohtadel parem alati rohkem valgustada, see ei loe palju. Liiga vähe valgustatud ülesvõtetest ei saa enam asja.

Käe pealt (ilma aparaadi jalata) ülesvõttes tuleb eelistada $\frac{1}{50}$ sek. momenti, sest $\frac{1}{25}$ sek. nõuab väga kindlat kätt. Kiiresti liikuvate esemete või väga tuulise ilmaga tuleb tarvitada $\frac{1}{100}$ sek. momenti, kusjuures muidugi diafragma tuleb seada järgmise väiksema numbril peale, kui $\frac{1}{50}$ sek. juures.

Thm.

Foto ateljee

H. Riedel & H. Eggert

Tartus, Ülikooli 36

Väikese sõnajala jaaniöö

Ta elas tihedas männimetsas. Metsa taga lõhnas nurm ja kollendasid tulililled. Ta tundis ja nägi seda läbi hõreda männioksa. Õhtuti kostus nurmelt laulu. See surus igatsuse rinda pisikesele sõnajalale. Teised olid säääl, kus nurmeveerul päikeses valendasid kased. Miks peab tema ükski olema siin. Kui ta oli üsna, üsna nukker, rääkis talle suur mänd: „Sinu kodu on seal, kus valendab päikseline metsaviir. Sind töid siia vallatud kevadtuuled. Alul mulle ei meeldind, et asusid elama mu kuivale juurele. Nüüd oleks mul sinuta igav. Kui sa aga siiski väga igatsed sinna nurme äärde, kus on teised, kust kostub õhtuti laulu, siis on sul selleks võimalus. Aga sa pead õigel ajal jälle ise tagasi tulema. Jaaniööl puhkeb sinu nägemata õis. Ainult selle valgusel võid käia. Koidu ajal kustub õis. Kui sa selleks ajaks tagasi ei jõua, kustub ka sinu elu.“

Sõnajalg ootas ärevuses jaaniööd. Saaks kordki sünnipaika teiste juure! Ema, isa — kõik olid seal kaugel metsaviirul — nurme ääres. Läbi okste nägi ta — seal tantsiti. Käoorvikud, tulililled lehvitasid õhtutervitusi sõnajalgadele.

Saabus jaaniõhtu. Suur rahu langes maa peale. Loodus tõmbas selga piduriü. Sõnajalg ootas vaikides. Täna, täna öösel puhkeb tema nägemata õis, mis viib ta vanemate juure ja sinna, kust õhtuti kostub laulu. Vaikus muutus pinevaks. Mänd ei liigutanud oksagi. Videvik laskus puile. Siis korraga läbi männiokste vilkus kauguses valendav metsaviir. Pärlitena särasid reas imelikud õiekujulised tulukesed. Ja paistsid kaugelt. Üks neist vilkus eriti siipoole ja kutsus imelikult. Kas otssis ema oma kevadtuultest röövitud poega? Poeg

aga ootas tummana. Olid kevadtuuled tema nägemata õie kaotanud tulles?! Ent korraga löi lõk-kele kuiv männimets. Mänd kohises pühalikult. Sõnajala peas helkis õiekroon. Nüüd — ja sõnajalg oli maast lahti. Imelik, nii kerge oli kõik see käimine. Lehvides hüppas ta männijuurelt minema. Mida kaugemale ta läks, seda suuremaks paisus mändide mühin. Ta oli nende ainuke sõnajalg. Kas tuleb ta õigel ajal tagasi?

Kohin muutus tormitsevaks. Sõnajalg oli juba nurme äärel. Siin avardus tema ees igatsetud muinasmaa. Aas lõhnas ja kutsus. Kas aga jõuan enne koitu tagasi — mõtles pisike sõnajalg. Elu siiski on ilus ja männimetsalgi on oma võlu, kui oled ainuke sõnajalg nende hiiglaste keskel. Ent seal, kus valendavad kased, on ema! Ma lähen ja tulen kohe tagasi. Mühin muutus hoiatavaks. Korraga kerkisid sõnajala ette kaks pisikest meest. Lõbusad ja kergejalgsed, haarasid nad sõnajala ning tõmbasid ta enesega kaasa. Nad kihutasid tuuletiivul üle aasa. Kas olid need samad vallatud tuuled, kes töid ta siia? Õis sõnajala pääs säras kroonina. Ta tahtis lahtiraputada väikestest meestest. Need vaid naersid. Siis nägi ta lähenevat enesele teist sõnajalga. See ruttas õiekrooni särades tema poole. Kesk lõhnavat nurme haarasid nad üksteise käed. Väikesed tuulepoisid taandusid võidetult. Kuid siis koitis hommik. — Oli juba hilja. Põimit käsi langesid sõnajalast ema, poeg käoorviku jalge ette. Nagu läbi une kuulis väike sõnajalg veel mändide leinakohinat. Siis vajus kõik teadmatusse. Õied olid kustunud. Igal jaaniööl kohiseb salapäraselt männimets.

E. S.

Ado Säärits

Isa surm

*Said segaseks kustuvad silmad —
must põgenes päikeselle pilv —,
näol helkisid võõrad maailmad,
pää longus kui närtsinud lill.*

*Veel hardal, seletet tuksel
üht lohutust lausuda ihk,
kuid surm sulges kärvesti ukse,
sai lõdvaks kahvatu pihk.*

*Ei kuulnud ta kallistust hella,
ei vastanud pisarais häält:
all igavest, vaikivat kella
ei ruttu, ei valu, ei hääd.*

*Said risti käed nagu vaha
ja sõrme sõrmus, silm vees.
Sai rinnale pandud ta raha,
et säälgil läeks uljas kui mees.*

*Nii isa nüüd hääletult magas,
ta uni näis täna nii pikk.
Ei kuulnud, kuis kallistust jagas
tumm lautsil käijate ikk.*

*Nii tummalt sai kätk tal ka liiva,
ei sulanud kangunud keel.
Kes kaotand kaitseva tiiva,
neil kõnelda palju jäi veel...*

*Nüüd kalmul vinguvad iilid
ja närhub suvine roos.
Aeg üle hauastki hiilib,
on möödanik kaduva loos.*

*Kas igavest' jäävad nood loorid —
või kambrikest ränk rõhub kruus?
Või kusagil kõrguste kooris
vanal muusikul pill on suus?*

Katsetage meie köögiga:

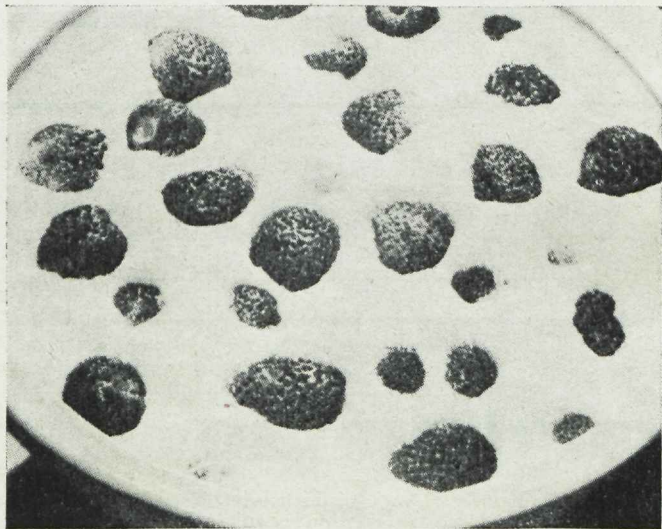
Kaunis maasikmari.

Maasikmarja noppige armastuse, õrnuse ning tänuliku rõõmuga! Varematal aegadel kasvatati maasikaid ainult aias (muidugi välja arvatud metsmaasikad) peenrate ulatuses. Maasika viisid põlulukultuurile ameeriklane ja schotlane, mõlemad suurepärased ärimehed.

MAASIKA KÜLMTOIT.

Vahustatud paksipiim, pruunistatud rukkiriivleib, tükkideks lõigatud magusad aiamaasikad ja suhkur.

Või: 1 l head võipiima $\frac{1}{4}$ l värske koorega lüüakse vahule, tõstetakse peale kogunenud vaht

Maasika külmtoit

vaagnasse ning asetatakse hästi valminud ning suhkrustatud maasikad dekoratiivselt vahule, kus nad, varsti poolenisti sissevajudes, vahu roosaks värvivad. Ülejäänud osa vahupiima valatakse samuti üle. Pakutakse juurde suhkrut ja vanilliga värsitud riivitud rukkileiba.

MAASIKA TOORTOIT I.

$\frac{1}{4}$ tundi sidruni- või sidrunimahlas leotatud nisuhelbed segatakse tükkideks lõigatud maasikate, lusikatäie mee ja supilusika täie värske koorega. Peale raputatakse pruunistatud hakitud pähkleid.

II.

250 gr paksupiima löödagu suhkrut, vanillisuhkrut, riivitud apelsinikoore (võib ka sidruni-), kahe munakollase ja munvalgetega vahule, ning tõstetagu vaht klaaskausile asetatud lopsakatele maasikatele. Ilustada pealt üksikute, eriti ilusate marjadega ning raputada üle pruunistatud hakkpähkliga.

MAASIKA SOESÖök.

100 gr vahustatud võid, 50 gr suhkrut, 2 muna, 180 gr jahu ja teelusika täis küpsetamispulbrit. Segu peab olema väga kerge ja seepärast tuleb teda lüüa vähemalt pool tundi. Täidetakse siis võitatud ringvormi ja hautatakse praehjus veevormis

Maasika puding

45 minutit. Liuale ümberlöödud pudingi keskaika asetatakse suhkrustatud maasikad, kas vahukoorega või ilma.

Tikerber.

on mari, mis laialdaselt kättesaadav, võrdlemisi odav ja laseb end väga mitmekülgsest kasutada: suurepärased magustoidud, supid, koogid, pirukad, tordid jne. jne.

TIKERBERIKOOK I.

75 gr võid hõõrutakse vahule, segatakse hästi läbi 150 gr suhkrut, pakikese vanillisuhkrut ja 3 munakollasega. Lisatakse 100 gr jahu ja 3 munavalge vaht. Pool sellest taigenast valatakse küpsetusvormi, uputatakse selle sisse $\frac{1}{2}$ kg tikerbere ja lisatakse ka ülejäänud taigen. Küpsetada 35–40 min.

TIKERBERIKOOK II.

Valmistatakse võitainas nagu tordile, kuid 2–3 munast ja $\frac{1}{2}$ tassi röötsast koorest. Sellega kaetakse küpsetusplaat, raputatakse peale saiarivileiba ning kaetakse toorete marjadega. Peale 25-

BONA
PARIM TAIMEVÕI

minutilist küpsetamist kaetakse kook 250 gr suhkrul lisandusega, vahukslöödud 6 munavalgega või jälle mõne kreemiga. Küpsetada mitte väga kuumas ahjus.

TIKERBERISÖÖK RIISIGA.

$\frac{1}{2}$ kg marju keedetakse klaasi vee ja 250 gr suhkruga pehmeks ning valatakse sõelale. Nüüd keedetakse 250 gr riisi $\frac{3}{4}$ liitri soolaveega ja veidi kaneeliga kaunis pehmeks. Väikeses tassis sulatatakse 6 lehte kalaliimi, lisatakse 1 sidruni mahl, 125 gr suhkrut ja marjakeedu vedelik, lastakse kõik minna soojaks ning segatakse juurde riis. Pudingivormi asetatakse vaheldumisi kord marju, teine riisi. Jahtunult lüüa välja vormist ja anda lauale vanillikastega.

TIKERBERITORT.

250 gr võist, 1 munast ja 2 munakollasest, 100 gr suhkrust, 11 söögilusikatäie rummist ja 450 gr

Välismaa
veinid, liköörid ja konjakid
R. VÕSU
Suurelturul, Tartu Panga majas
Telefon 7-25

jahust kastetakse rabe taigen, millest lahtikäivas võitatud vormis küpsetatakse 4 õhukest kooki. Alumisele määratakse head vanillikreemi, teisele seatakse suhkrustatud tikerberid ja kolmandale jällegi vanillikreemi. Kõik kolm asetatakse nüüd üksteise peale, pealmine kord raputatakse üle tuhksuhkruga. Kreemi asemel võib ka võtta vahukoort, kuid siis ei ole tort kuuma ilmaga kauem alalhoitav.

Ületamatu maitse ja arcomi poolest on

V. RAUDSEPA KOHV

Tööstus ja kauplus Tartus, Promenadi 2

Kuidas vähki tarvitatakse

VÄHJADE ETTEVALMISTUS.

Nüüd, kus algab vähjade püüd-mise hooaeg, huvitab nii mõndagi, kuidas neid käsitada ja maitsevaid palasid valmistada. Kõigepealt tuleb tarvitada ainult elusaid ja liikuvaid vähje. Neid peab enne keetmist põhjalikult puhastama. Võetakse vähk pöidla ja keskmise sõrme seljapealt kinni, asetatakse puhtasse vette ja harjatakse pehme

sed. Nüüd kallatakse vesi pealt ära ja lastakse veel mõni minut koos vürtsidega seista.

Tarvitamine.

Vähjaliha tarvitatakse paljude toitide kaunistamiseks ja maitsetamiseks. Vähja kaelu ja koori võib täita ja ka igasuguste toitide kaunistamiseks tarvitada. Kõige pealt murtakse keedetud vähk keskelt

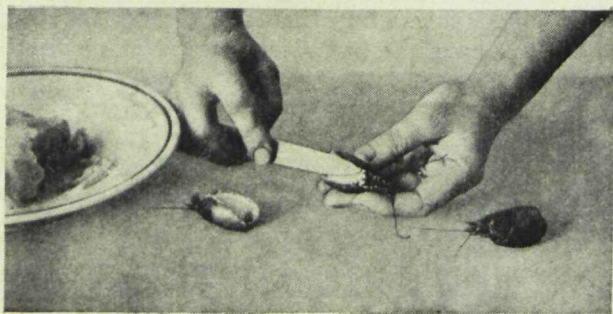
segi hõõrutud. Nim. ainetest valmistatud segust täidetakse vähjakoored, litsudes noaga kõvasti täis ja keedetakse katlas või praetakse võis küpseks.

Vähjade keetmine prantsuse viisi.

$\frac{3}{4}$ —1 l vett, rohkesti peterselli, veidi soola, köömneid, 2—3 lahtilõigatud sibulat, 1—2 küüslauku, 5—6 pipratera, 1 spl. äädikat, 1 kl. veini ja mõni tera vürtsi. Kui antud ained on umbes 15 min. keenud, lisatakse 50 g võid ja siis hästi puhastatud vähjad, visates neid ruttu keevasse vette, et surm oleks silmapilkne. Kui vürtsidega ette valmistatud leent on vähe, surmatakse vähjad teises nõus, puhtas keevas vees ja asetatakse siis vürtsidesse, kus neid ümber käänates lastakse kiia umb. 8—10 min. Siis asetatakse kaas katlale peale, tõstetakse tulelt ära ja lastakse 5 min. tõmbuda. Sääraselt keedetud vähjad on väga maitsevad ja neid serveeritakse roheliste võileibadega, s. t. või on segi hõõrutud roheliste maitserohtudega.

Vähjasupp.

Keedetud vähjakaelad puhastatakse välja, et nad terveks jääksid ja praetakse võiga üles. Ülejäänud osad ja koored keedetakse hästi liha või kalaleemes läbi, maitsestatakse soolaga ja kurnatakse vaagnasse, kuhu on asetatud praetud vähjakaelad, röstitud saiaühvlid ja 2 spl. haput koort. Peale riputatakse peenendatud tilli.

Vähjade täitmine.

harjaga tugevasti igalt poolt üle. Vett tuleb mitu korda vahetada.

Kui vähjad puhtad, aetakse katlas vesi keema ja asetatakse nad kõvasti keevasse vette, siis surevad nad silmapilkselt. Täiesti lubamatu on vähje külma veega keema asetada. Keeduveele lisatakse maitseks köömneid, tilli, peterselli ja vürtsi teri. Ka veidi võid võib juurde lisada. Kui vähjad 10—15 min. keenud, on nad ilusad punased ja küp-

seljalt katki, eraldatakse koor tervelt ja eemaldatakse seedimise organ. Kui soovitakse ka kaela täita, siis võetakse sisu nii välja, et kaela koor jääks terveks.

Täidetud vähjakoored.

Täiteks tarvitatakse leotatud saia, veidi toorest vasika või kana-liha, veidi koort, muna, hakitud petersellilehti ja vähja liha, mis võiga

Teie olete täiesti rahuldatus

kui joote

„Melange kohvi“

Saadaval üle Eesti. Tööstus ja ladu, Tartus, Aia tän. 32, telef. 176

Raamat — parim söber suvitajale

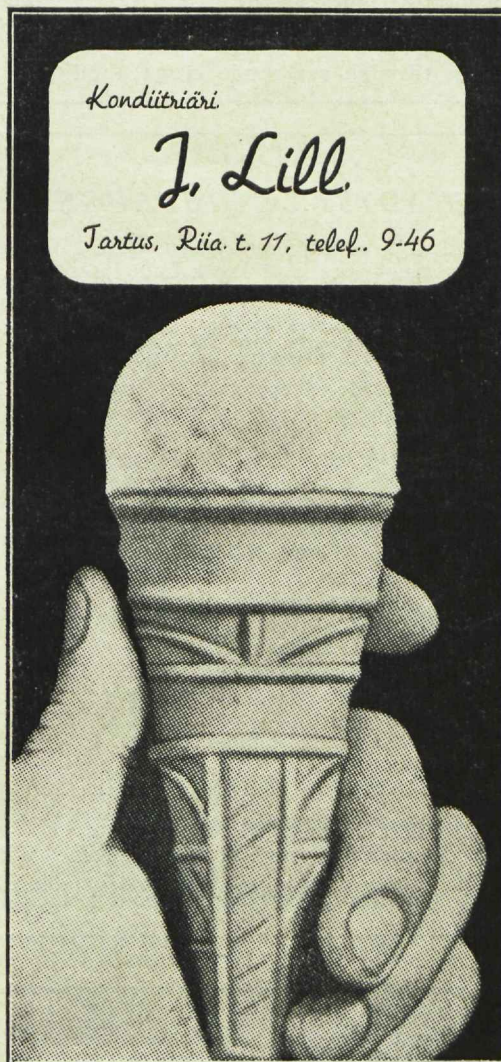
F. E. Sillanpää: Silja. Noorena uinunu ehk vana sugupuul viimne võsu. Soome keelest tõlkinud Mart Lepik. H. Mugasto kaas. 304 lk. Hind kr. 3.50. „Noor-Eesti Kirjastus“, Tartus, — F. E. Sillanpää romaan „Silja“ tutvustab meid ilusa noore, kuid isatu ja ematu maatüdruku raske eluvõitlusega, mis areneb mitmesugustes olukordades ja seltskonna kihtides, võimaldades tutvuda meil ka soome rahvaeluga.

Rahvaraamat nr. 3. Enn Kippel: Ahnitsejad II. Romaan. V. Nigoli initsiaalidega. 106 lk. Hind kr. 1.— „Noor-Eesti Kirjastus“, Tartus. — Veel kord viib see raamat lugejat Kitsetänavasse ja tema rahva möllamise sekka. Romaani selles osas algab tegevuse keskendumine ning kokkutõmbumine, mis toimub rikastumise tähe all ja näib lugejale, nagu sünniks see kõik kumerpeeglis, sest siin esinevate tegelaste tahtmused ning soovid tunduvad vahel liialt kentsakaina ning kummalisina; kuid ometi on see tõde — valus ning lõikav tõde, millest pajatab see romaan. Sündmustik lõpeb lootuste purunemise ja krahhiga, mida Kitsetänav rahvas vastu võtab stoilise rahu ning ükskõiksusega kui paratamatust, sest seal olakse sellega harjunud.

Jules Renard: Punapäa. Tõlkinud Joh. Semper. Maailmakirjandus nr. 1. Eesti Kirjanduse Selts, Tartu, 1935. 208 lk. Hind 2 krooni.

Elav Teadus nr. 41: Vana-Eesti Rahvakultuur. Kirj. mag. G. Ränk. 116 lk., 46 pildiga. Hind 1 kr., Elava Teaduse aastatellijale 75 senti. Eesti Kirjanduse Seltsi kirjastus.

Tervis oleneb hammastest! Eradotsent A. Oehrlein, Teie tervis oleneb hammastest! „Moodsad eluraamatud“ nr. 15, hind 1 kroon.

Kevaduudised ja suveuudised

suures valikus

Müük suurel ja väikesel arvul

HERMAN RÕIVAS

Kodumaa vabrikute riidekaupu Tallinn, Estonia puiestee 11, telef. 304-80

„MARET“ ilmub kord kuus. — Tellimishinnad: 12 kuud Kr. 3.50, 6 kuud Kr. 1.80, 3 kuud Kr. 0.90, üksiknumber 35 senti. — Kuulutusehinnad kaantel: viimane välimine külg Kr. 120.—, seesmised á Kr. 100.—, tekstis 1 mm üle lehekülje 25 snt., tekstikirjaga 30 snt. Kuulutajatele võimaldatakse koha valik võimaluste piires. Kuulutuste väljatöötamisele ja viimistlemisele pannakse erilist rõhku. — Väljaandjad: V. Kask ja R. Puusepp. Toimetuse ja talitus Tartus, Lossi tän. 7, telefon 15-20, postkast 22 Vastutav toimetaja: R. Puusepp, Posti jooksev arve nr. 2201. — E. K. Ü. „Postimehe“ trükk, Tartus, 20. juuni 1935.

Värske, ilus näonahk

rikutakse sageli halva seebiga. Oskamatult valmistatud odav seep on suurim naha vaenlane, sest selles leiduv vaba leheline, niisama ka igasugused odavad täiteained, millistega seepi püütakse odavaks teha, rikuvad õrna näonaha. Leheline ärritab ja hävitab naha kudesid — see muutub punaseks, plekiliseks, karedaks, tekib inetu nahavärv, kujunevad kortsud jne.

Hea seep peab olema neutraalne — s. o. ta ei tohi sisaldada vaba lehelist, ei tohi ka sisaldada vabu rasvhappeid. Peale selle peavad hea seebi koosseisus olema puhtad rasvad ning palmi- ja oliiviõlid. Nii-sugune seep annab pehme, kreemisarnase vahu.

Häid seepe valmistab meie vanem tualettseepide vabrik „Veronika“ Tartus. Kõigile tarvitajaile on tuntud „Veronika“ levinenud head seebid, nagu: Palmiõli seep, Oliivi seep, kummeli, sireli, nartsissi, Siid-seep, Crêpe de Chine ja paljud teised sordid. Väga levinenud on ka „Veronika“ saunaseebid, kirju ja kollane pesuseep. Peale selle valmistab „Veronika“ veel Blondol Shampood, hambaseepi „Monopol“ ja „Veronika“ kreemi.

Kõik „Veronika“ saadused valmivad puhtaist, kalleist tooraineist. Valmistajateks meistrid, kellel mitmekümne-aastane kogemus ja vilumus. Tööstust juhatab eriteadlane-keemik.

Kuna „Veronika“ seepe ekspordeeritakse välismaale, siis tõendab see nende kõrget kvaliteeti.

KEVADISI UUDISTEOSEID:

H. ANDEVEI: Lihavõtte kuldmana. Lastejutt.	Hind	—,80
A. HAAVA: Laulan oma eesti laulu. Luuletused	„	1.—
H. JÄNES: Valimik deklamatsioon	„	3.25
F. KARLSON: Rännakuil. Sonetid	„	1.25
C. J. KIVIET: Kuidas elas van Dik Trom	„	1.50
E. KIPPEL: Ahnitsejad I. Rahvaraamat nr. 2	„	1.—
J. LIIV: Ühe kirjaniku päevaraamatust. Kogutud teosed V/VI anne	„	1.40
O. LUTS: Kevade I. 4. trükk	„	2.70
O. LUTS: Kuningakübar. Mälestusi VII	„	3.75
A. POSKA: Hiirekeste päev. Laste pildiraamat	„	—,40
V. RIDALA: Meretäht. Luuletused	„	
R. ROHT: Esimene armastus. Romaan Vabadussõjast.	„	4.25
W. SHAKESPEARE: Torm. Näidend 5 vaatuses.	„	
Tõlkinud A. Oras	„	1.40
— Romeo ja Julia. Näidend 5 vaatuses. Tõlkinud A. Oras	„	1.90
F. SILLANPÄÄ: Silja. Romaan	„	3.50
A. TAAR: Kolm sündi. Näidend 4 vaatuses	„	1.80
Fr. TUGLAS: Kriitika I. Teine täiend. trükk	„	3.—
— Kriitika II.	„	3.—
J. VAHTRA: Laane kurus. Rahvaraamat nr. 1	„	1.—

ILMUMAS LÄHEMAL AJAL:

K. HAMSUN: Maa õnnistus. M. Pedaja tõlkes
H. HEINE: Saksamaa talveuni. A. Orase tõlkes

0-ü. „NOOR-EESTI“ kirjastus.

Soovitan rikkalikult valikus:

Peennaha kaupu, käsitöö ja turismi esemeid

rahvuslike mustrite ja vaatepiltidega.

Laulupeoks Tartu vaadetega mälestusesemeid.

K. Haupt'i sadulsepa-peennaha õppetöökoja kauplused

Tartus, Küüni t. 1, telef. 14-31. Tallinnas, Harju 39.

MARET

TEILE

PAGARI

JA KONDIITRI SAADUSTEST

SOOVITAN LAULUPEO PUHUL:

KOOKE •

TORTE •

KÜPSISEID •

SAIU •

Kõik saadused kvaliteetsed.

Pagari- ja kondiitriäri

P. POTSEP

Tartus, Ülikooli tn. 34, tel. 12-79.

MARET

Päike ei pimesta teie silmi

kui teie kannate

rannas päikesepille

Soodsaim ostukoht; suurim valik.

B. SCHULTZE

Tartus, Rüütli t. 10

NÕUDKE KÕRGEVÄÄRTUSLIKKU

„NORMAAL“

KOHVI!

TÖÖSTUS:
RAEKOJA T. 101,
TEL. 4-55 TARTUS

Parimaid kodumaa ja prantsuse **parfüüme** ja **kosmeetilisi aineid, kaela- ja kleidiehteid.**

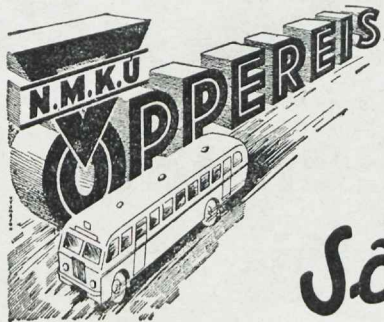
leiate üliküllases valikus

Prov. Jul. Himmelhoch'i rohu- ja parfümeeria-laost

Tartus, Riia tän. 1

Sõitke

õppereisile NMKÜ turismi autobusel

4. juulil — Pariisi ja Brüsseli maailmanäit.
24. juulil — Rooma—Neapeli—Kapri saarele
29. aug. — Veneetsia—Viini—Budapesti

(Väljalõikamiseks)

NMKÜ turismiosakonnale, Tallinn, Lai 1, tel. 437-15.
Olen huvitatud NMKÜ poolt korraldatavast õppereisist

(kuhu)

Palun saatke mulle tasuta selle kohta lähemad kavad
ja tingimused.

Nimi ..... Elukoht .....

Uudis! Eesti heliplaadid Uudis!

Bariton Art. Rinne lauluga (eesti keeles) maailma
uusimate löökpaladega

ord. 2137 *HAČAČA* — foks helifilmist „Mustlaskaravan“
Onnest olen rõõmus — Viini valss

Ord. 2140 *Nii nägus kui sa* — tango helif. „Peetrike“
Väike kergemeelsus — foks

Ord. 2139 *Mängi mul sel väiksel kuldsel mandoliinil* —
foks operetist „Veenus siidis“

Mu lemmik — tango. Arrang. F. Weebel

Ord. 2138 *Viin, laul ja armastus* — aegl. foks heli-
filmist „Mustlaskaravan“

Õhtu kellad — tango

Ord. 2141 *Kosjasõit* — Inglise polka
Sa viiul võlu — Viini valss

Bellacord Electro

Pealadud: O/ü „ESTO-MUUSIKA“ Tallinn, Viru 2

Osakonnad: Viljandis ja Pärnus

M. Mitt

naha- ja nõõrikauplus
kooreparki nahatööstus

Tartus, Doe tän. 9,
telefon 6-03

Soovitab: igasugust naha- ja nõõrikaupa
suurel ja väiksel arvul mõõdukate hindadega

Alumiinium kõõginõusid. Reetsi priimu- seid. Kõpsetus-vorme. Kõrpsse võrku.

Soovitab

K-m. V. HANSON

Tartus, Aleksandri 1, telef. 4-16.

Soovitan:

kooke,
torte,
küpsiseid,
saiu ja
igasuguseid

kondiitrisaadusi

kondiitri- ja pagariäri

Ed. Univer

Tartus, Rütli 16, tel. 10-69

Raua- ja tarbeasjade kauplus OSKAR PEDRAUDSE

Tartus, Narva t. 1,
(Henningi platsil)

soovitab rikkalikus valikus: igasugu **rauakaupe,**
ehitusmaterjali ja majapidamistarbeid.

Kulda, hõbedat, kristalli.

Igasuguseid ehteid, kuld- ja hõbeasju, lau-
hõbedat, kihla- ja laulatuse sõrmuseid, käe-
ja taskukelli, tarbeasju,

mälestusesemeid Tartu vaadetega

soovitab rikkalikus valikus ajakoh. hindadega

Joh. Alt

kullasepaäri

Tartus, Aleksandri tän. 10, telefon 7-97.

Just see oli
mu ammune
soov

SINGER

Soodustusi «Mareti» lugejaile

Preemiaid

„MARET”i üksiknumbrite ostjaile

Käesoleva numbri ostjate vahel jagame välja järgmised preemiad:

- 1) **TASUTA REIS** NMKÜ turismi luksusomnibusel Tallinnast Lõuna-Eesti vaatamisväärsetele kohtadele ja ringreis Lõuna-Eestis ning tagasi Tallinna.
Reis toimub umbes 25. aug. k. a.
- 2) **Igale üksiknumbri ostjale tasuta kursused.**
Kursustest üksikasjaliselt sellekohase kupongi juures.
- 3) **Seebivabrik „Veronika’lt“ kreeme.**
(Kreemide andmine sünnib preemiate jagamise korras.)

Et omada preemia saamise võimalusi, selleks tuleb välja lõigata vastav kupong.

Välja lõigata.

„MARET” naiste ja kodude kuukiri nr. 6-e

KUPONG

Tasuta reisi ja kreemide jagamisel

Lugeja nimi: .....

Aadress: .....

Kupong saata aadr.: „MARET” naiste ja kodude kuukiri, Tartu, Lossi 7, pk. 22

Soodustused meie ajakirja lugejaile

Meie ärijuhatus saavutas kokkuleppe suurima ja täielikuma õmblusmasinate firma Singer Sewing Machine Company Eesti osakonnaga, mille tulemusena võime pakkuda oma laialdasele lugejaskonnale järgmisi soodustusi:

1. Igal meie ajakirja lugejal on võimalus saada tasuta osavõtu õigust erikursustest, millised meie lugejaskonnale korraldatakse igas linnas, kus Singeri õmblusmasinate magasin olemas.
Kursused korraldatakse meie lugejaskonnale nõelumise, õmblemise, väljaõmblemise, Singer rööbaste (Ryja töö) ja aparaatide käsitamise alal.
Õpetus ja nõuanded meie lugejaskonnale on ilma ostukohustusega ja täiesti tasuta alljärgneva kupongi esitamisel soovitud linnas Singer õmblusmasinate osakonnale.
Vastava kupongi leiata käesolevast numbrist.
2. Igal meie ajakirja ostjal on võimalus lasta tasuta oma õmblusmasinat parandada (vaatamata õmblusmasina firmale) igas linnas Singer õmblusmasinate kaupluse töökojas.
Vastav soodustuse kupong ilmub „Maret” nr. 7, juuli kuul. Seepärast jälgige meie järgmist numbrit.

Kuukiri «Maret»

meie kuukirja tellijaile.

Et tasuda senist sooja poolehoidu meie lugejaskonnale, selleks jagame rea väärtuslikke preemiaid järgmiste „Maret’i” tellijate vahel:

- 1) kes tellivad „Maret’i” aasta peale, alates nr. 5-est või kes on juba tellinud 1. jaan. alates kuni 1. jaan. 1936. a.
- 2) kes saavad „Maret’i” tellimise 1936. a. peale hiljemalt 1-seks jaanuariks 1936. a.

Need, kes on tellinud „Maret’i” 1935. a. peale ja austavad meid oma tellimisega ka 1936. a. peale, omavad kahekordse preemia saamise võimaluse.

Esialgu mainime mõningaid väljapandud preemiaid.

Preemiaiks on:

- 1) Moodsaim jalaga Singer õmblusmasin.
- 2) F-a E. Güntheri riidevärve.
- 3) Grammofoni plaate „Esto-Muusika’lt”.
- 4) „Veronika” seepe jne. jne.

Preemiate nimestik täieneb iga kuuga kuni preemiate jagamise päevani, milline toimub 15. jaan. 1936. a.

Välja lõigata

MAKSUTA KURSUSE KUPONG

See kupong õigustab igat ajakiri „Mareti” lugejat kolme kuu jooksul, arvates ajakirja ilmumise päevast, ühes Singeri õmblusmasinate kaupluses lähemas linnas saada Singer õmblusmasinal maksuta õpetust ühest alljärgnevast tööst:

Nõelumine Singerrööbas (Ryja töö)
Õmblemine Aparaatide käsitamine
Väljaõmblemine

Õpetus ja nõuanded „Mareti” lugejaile käesoleva kupongi esitamisel on ilma ostukohustusega ja täiesti tasuta.

Kupong esitada soovitud linnas „SINGER” õmblusmasinate kaupluses.

SINGER SEWING MACHINE COMPANY
volitusel kuukiri „Mareti” ärijuhatus

„Maret” nr. 6, juuni 1935. a.

TARTU ÜLIKOOLI NAISTEKLIINIK

Toomemäel,
telefon 1-45.

Sünnitajate ja haigete vastuvõtmine igal ajal.

Ambulatoorium avatud äripäeviti kella 11—1.

Röntgenikiirtega läbivalgustamine.

Röntgeni- ja raadiumikiirtega ravimine.

Laboratooriumis toimetatakse keemilisi ja bioloogilisi uurimisi.

Kliiniku juhataja: **prof. dr. J. Miländer.**

VILLA- JA VÄRVIMISTÖÖSTUS „EKSTRA“

A. TRÄSS

Tartus, Narva tänav 31, telefon 10-07. Tallinnas, Suur Tartu maantee 8.

Müüa head kodumaa villast riidet, lõnga ning erilist tähelepanuväärivat kodumaa vaiba- ja käsitöölõnga igas värvis.

Kraasimise, ketramise ja korrutamise ning riide värvimise, vanutuse ja pressimise tööd tehakse kiirelt võistlemata headuses. Ostetakse maalamba villu.

Iga laulupeo külaline ostab mälestusesemena
majapidamistarbeid, serviise, lampe, jne. rikkalikus valikus
A./s. D. MIRVITZ & Poegade ärist
Tartus, Raekoja tän. 6. Tallinnas, Estonia pst. 13.

Iga naine,

kes ei pane üksi oma riietusele rõhku,
vaid tahab, et ka tema mees oleks
hästi riietatud, see

soovitab oma mehel lasta õmmelda riideid

Joh. Vals'i rätsepa töökojas

Tartus, Lille tn. 1, telef. 9-70 (sissek. Karlova tän.)

Maitsekas valikus

frottee

*rannamantliriideid ja
valmis linaseid rannamantleid.*

Siidi

mantli- ja kompleeriideid.

M. Jänese suuräri

Tartus, Kaubahoov 9—10—11—12. Kõnetraat 5-91. Asutatud 1899. a.

Kevadrõstüümeks

SOBIVAIK RIIDEIK
VALMISTAB SUURES VALIKUS

A.S.

=RAUANIIT=

TALLINN-PÕHJA PUIESTEE 7